

“Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi” üzrə təfəssilatlı tədbirlər planına müvafiq olaraq görülmüş işlərə dair

Hesabat

No	Tədbirin adı	Əsas icraçı	Digər icraçılar	İcra müddəti	2017-ci il ərzində görülmüş işlər (hər bir alt- tədbirlə bağlı maksimum 150 söz yazılmalıdır)
Strateji hədəf 1. Kommunal xidmətlər sektorunun tənzimlənməsində dayanıqlılığın və effektivliyin təmin edilməsi					
<i>1.1. Müstəqil tənzimləyici orqanın və məqsədli fondun yaradılması, effektiv xidmət və yığım mexanizmlərinin, kadr təminatının formalaşdırılması</i>					
1.1.1.	Kommunal xidmətlər sektorunda vahid tənzimləyici orqanın yaradılmasının nəzərdən keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi yaradılmış və həmin Fərmanla Agentliyin Nizamnaməsi təsdiq edilmişdir.
1.	Vahid tənzimləyici orqanın yaradılması ilə bağlı araşdırmanın aparılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	
2.	“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla təkliflərin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	
3.	“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	

	Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi aktların layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi				
4.	Kommunal xidmətlər sektorunda islahatlarla bağlı təkliflər paketinin hazırlanması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
1.1.2.	Kommunal xidmətlər sektorunda məqsədli fondun yaradılmasının nəzərdən keçirilməsi	Maliyyə Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	
1.	Kommunal xidmətlər sektorunda məqsədli	Maliyyə Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 14 mart tarixli 91

	fondun yaradılmasının ilə bağlı araşdırmanın aparılması və təkliflərin müvafiq qurumlara təqdim olunması				<p>nömrəli Qərarı ilə “Elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödəniş məsələlərinin tənzimlənməsi və daxil olmuş vəsaitlərdən istifadə Qaydası” təsdiq edilmişdir.</p> <p>Həmin qaydalara əsasən elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödənişlər yeni sxem üzrə avtomatik rejimdə aparılmaqdadır. Nəticədə, 2017-ci ilin mart ayından etibarən “Azərişiq” ASC tərəfindən “Azərenerji” ASC qarşısında və “Azərenerji” ASC tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti qarşısında yaranmış öhdəliklər tam icra edilmişdir və nəzərdə tutulmuş nisbətdə vəsaitlər yaradılmış xüsusi kommunal hesabda toplanmaqdadır</p>
1.1.3.	Kommunal xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi	Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC, “Azərsu” ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, “Azəristiliktəc	2017-2020	<p>Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 27 avqust tarixli 234 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “İstehlakçıların elektrik enerjisi (güc) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydaları”nın 1.10. maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq qoşulma haqqının Tarif Şurası tərəfindən müəyyən edilməsi təklifi edilmişdir.</p>

			hizat" ASC, "Azalternativ enerji"MMC		
1.	Kommunal xidmət sahəsində idarəetmənin optimallaşdırılması və şəffaflığın artırılması istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi üzrə təkliflərin formalaşdırılması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	"Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC, "Azərsu" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, "Azəristiliktəc hizat" ASC, "Azalternativ enerji"MMC	2017	Bu sahədə optimallaşdırma ilə bağlı ASAN Kommunal mərkəzlərinin yaradılması ilə bağlı təkliflər verilmiş və AR Prezidentinin 890 nömrəli Fərmanı qəbul edilmişdir. 2017-ci ildə 1 və 2 sayılı Bakı ASAN Kommunal mərkəzləri fəaliyyətə başlamışdır. Mərkəzlərdə "Azəriqaz" İB, "Azərsu" və "Azərişiq" ASC tərəfindən 41 xidmət göstərilir. Mərkəzlərdə həmçinin bank, sığorta, tərcümə və s. yardımçı xidmətlər fəaliyyət göstərir. May ayından etibarən Mərkəzlərdə Sahibkarların tələb olunan gücü 150 kVt-a qədər olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi alması üçün texniki şərtlərin, layihəsmə sənədlərinin verilməsi, enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması ilə bağlı işlərin həyata keçirilməsinə nəzarət etmək məqsədilə Texniki Şuralar yaradılmışdır. ASAN xidmət prinsiplərinə uyğun olaraq xidmət təşkil edilmiş, nəzarət və qiymətləndirmə sistemi qurulmuş, əməkdaşlara təlimlər keçirilmiş, könüllü fəaliyyəti təşkil edilmiş, il ərzində 1 sayılı mərkəzdə 3, 2 sayılı mərkəzdə 2 dövrü rəy sorğusu, xidmətin keyfiyyəti, texniki səviyyəsi və s. meyarlar üzrə kompleks şəkildə 5 monitorinq, xidmətin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi üçün ümumilikdə 70 gizli

					yoxlama (mystery shopping) tədbiri həyata keçirilmişdir.
2.	“ASAN kommunal” mərkəzlərinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi və mərkəzlərdə göstərilən xidmətlərin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlərin görülməsi	Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC, “Azərsu” ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, “Azəristiliktəç hizat” ASC, “Azalternativ enerji” MMC	2018-2020	Xidmətlərin göstərilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Mərkəzlərdə xidmət göstərən qurumların yerli idarələri ilə əlaqələrinin sistem üzərindən aparılması təmin edilmişdir. Bununla vətəndaşlardan tələb olunan bəzi sənədlərin (arayıq, baxış aktı və s.) yerli idarələrdən sistem üzərindən əldə edilməsi təmin edilmiş, həmin sənədlər “Tələb olunan sənədlər” siyahısından çıxarılmışdır. Xidmətlərin göstərilməsi zamanı bir neçə sistem üzərindən aparılan əməliyyatların Mərkəzlərin vahid elektron bazasından istifadə edilməklə həyata keçirilməsi təmin edilmişdir. “Azəriqaz” İB 4 ayrı elektron bazadan istifadə etdiyi halda bu ikiyə endirilmiş, onun statistik məlumatlar elektron bazası ləğv edilmiş, xidmətlərlə bağlı statistik məlumatların Mərkəzlər tərəfindən verilməsi təmin edilmişdir. Vətəndaş müraciətinin çoxluğu nəzərə alınaraq “Azəriqaz” İB tərəfindən həyata keçirilən “Müqavilənin bağlanması” xidməti üzrə ilkin proseslərin Mərkəzlərin Məlumat köşkü tərəfindən həyata keçirilməsi təmin edilmiş və bunun üçün müvafiq bazaya əməkdaşların çıxışı təmin edilmişdir. Həmçinin xidmətin göstərilmə müddətinin azaldılması məqsədi ilə sistemin sadələşdirilməsi istiqamətində işlər davam

					etdirilir. Qaz xətlərinin çəkilişi, yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinə su və kanalizasiya xətlərinin layihələndirilməsi xidmətlərinin əlaqəli şəkildə göstərilməsi təşkil edilmişdir. Şəffaflığın və müştəri məmnunluğunun təmin edilməsi, müraciətlərə operativ baxılması məqsədi ilə "Azərişiq" ASC üzrə "Perspektiv İnkişaf və Asan Xidmətlə İş" İdarəsi yaradılmışdır. İşlər davam etdirilməkdədir.
1.1.4.	Kommunal xidmət haqları üzrə yığımın təkmilləşdirilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan	2017-2018	
1.	Öncədən ödəniş olunmayan və fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan xidmət növləri üzrə yığım alətlərinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin araşdırılması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan	2017	<p>Hesabat dövründə Tədbirlər Planınının 1.1.4-cü yarım bəndinin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 3 iclası keçirilmişdir.</p> <p>Tapşırıqda nəzərdə tutulan məsələlər, xüsusilə də fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan xidmətlər üzrə haqların yığımı üzrə mövcud vəziyyət və əlaqəli normativ hüquqi aktlar təhlil edilmiş, sahə ilə bağlı Qazaxıstan Respublikasının və Rusiya Federasiyasının qanunvericiliyi araşdırılmış və məsələlər icaslarda müzakirə olunmuşdur.</p> <p>Kommunal xidmətlərin, xüsusilə də öncədən ödəniş olunmayan və fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan xidmət növləri üzrə haqların toplanmasında</p>

					<p>effektivliyin yüksəldilməsi məqsədilə təcrübədə bir sıra ölkələrdə (Qazaxıstan və Rusiyada) vahid yığım mərkəzləri tətbiq olunur.</p> <p>Həmçinin, təcrübədə fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan xidmət növləri üzrə haqların toplanmasında qanunvericiliklə müəyyən olunmuş müddətdə ödəniş etməyən istehlakçıların elektrik enerjisi təchizatının dayandırılması hallarına da rast gəlinir.</p> <p>Bu isə fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan (mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı, lift, məişət tullantılarının daşınması və s.) xidmətlər üzrə effektiv təsir imkanı yaratmış olur (sənədlər əlavə olunur).</p>
2.	<p>Öncədən ödəniş olunmayan və fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan xidmət növləri üzrə yığım alətlərinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması</p>	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan	2017	<p>Öncədən ödəniş olunmayan və fərdi qaydada xidmətin dayandırılması mümkün olmayan xidmət növləri üzrə yığım alətlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə milli iqtisadiyyatın, o cümlədən göstərilən xidmətlərin spesifik xüsusiyyətləri nəzərə alınaraq işçi qrupu tərəfindən yeni yığım alətindən – vahid yığım mərkəzindən istifadənin tətbiqi məqbul hesab edilmişdir.</p> <p>Tədbirin icrası məqsədilə hazırlanmış “Kommunal xidmətlərin göstərilməsi haqqında” qanun layihəsinin 6, 7, 8, 10, 11-ci və 13-cü maddələrində Tədbirlər Planının</p>

					<p>1.1.4-cü yarım bəndində qeyd olunan kommunal xidmətlərin, xüsusilə də öncədən ödəniş olunmayan və fərdi qaydada dayandırılması mümkün olmayan xidmət növləri üzrə haqların toplanmasında effektivliyin yüksəldilməsi məqsədilə vahid yığım mərkəzlərindən istifadə olunmasına dair məsələlərin tənzimlənməsi nəzərdə tutulmuşdur.</p> <p>Tədbirlər Planınının 1.1.4-cü və 1.1.6-cı yarım bəndlərinin icrası məqsədilə hazırlanmış həmin qanun layihəsi 26.12.17. tarixli İN-X/O-16539/2017 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə, 27.12.17. tarixli İN-X/O-16672/2017 nömrəli məktubla isə "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi" üzrə əlaqələndirici qurum olan Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir (sənədlər əlavə olunur).</p>
3.	Azərbaycan Respublikasının Mənzil Məcəlləsi ilə müəyyənləşdirilmiş idarəetmə formalarına uyğun olaraq idarəedicilərin fəaliyyətindən istifadənin genişləndirilməsi imkanlarının təhlili və təkliflərin hazırlanması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan	2018	
1.1.5.	Kommunal xidmətlər sektorunda kadr potensialının təkmilləşdirilməsi	Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi	Təhsil Nazirliyi	2017-2020	

		Nazirliyi			
1.	Kadr potensialının gücləndirilməsi ilə bağlı mövcud vəziyyətin və beynəlxalq təcrübənin araşdırılması	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	Təhsil Nazirliyi	2017	<p>Əmək bazarının kəmiyyət, keyfiyyət parametrləri nəzərə alınaraq kommunal təsərrüfat sistemində zəruri bacarıqlara olan tələbatı müəyyənləşdirmək məqsədi ilə:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kommunal təsərrüfat sistemində çalışanlar arasında monitoring sorğusunun keçirilməsi üçün anket tərtib edilmiş, doldurulması üçün müvafiq təşkilatlara göndərilmişdir; - əhali arasında müvafiq sorğunun keçirilməsi məqsədilə sorğu anketi hazırlanmışdır. Sorğu 2018-ci ildə DMX-nin yerli orqanları tərəfindən keçiriləcəkdir. <p>Ölkədə kadr potensialının gücləndirilməsi məqsədilə Latviya, İsveç, Almaniya, Estoniya və digər ölkələrə təlim səfərləri edilmiş, onların bu sahədə təcrübələri öyrənilmişdir. 2017-ci ildə ümumilikdə 10 peşə təhsili müəssisəsində kommunal xidmətlər sektorunda 8 ixtisas üzrə 270 şagird təhsil alır. Kommunal xidmətlər sektorunda kadr potensialının təkmilləşdirilməsi məqsədilə bu sahəyə aid olan 4 ixtisas üzrə ilk dəfə olaraq kadr hazırlığı aparılması məqsədilə peşə təhsili üzrə 2017-2018-ci tədris ilinin qəbul planında Əİ ilə elektrik qaynaq avadanlıqlarının (transformatorların) təmiri üzrə elektrik montyoru, Lift üzrə elektromexanik, İşıq və işıqlandırma şəbəkələri elektroquraşdırıcısı, İstilik şəbəkəsi avadanlıqlarının təmiri üzrə çilingər</p>

					İxtisasları üzrə 80 nəfər şagird üçün qəbul elan edilmişdir.
2.	Kadr potensialının gücləndirilməsi məqsədilə tədbirlər planının işlənilib hazırlanması (ən çox tələb olunan peşələrin (İxtisasların) müəyyən olunması, bu peşələr üzrə peşə standartlarının hazırlanması, dərslik və metodik vəsaitlərin çapının təşkil edilməsi və digər tədbirlər daxil olmaqla)	Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	Təhsil Nazirliyi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
3.	Tədbirlər planının icrası	Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	Təhsil Nazirliyi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2020	
1.1.6.	Kommunal xidmətlər sektorunda təkmil normativ hüquqi bazanın yaradılması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, Ədliyyə Nazirliyi	2017	
1.	Beynəlxalq təcrübə və milli iqtisadiyyatın xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, kommunal xidmətlər sektoruna sistemli yanaşmanı təmin edən vahid normativ hüquqi sənədin layihəsinin hazırlanması üçün araşdırmaların aparılması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, Ədliyyə Nazirliyi	2017	Tədbirlər Planının 1.1.6-cı yarımbəndinin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 3 iclası keçirilmişdir. Ötən dövrdə tapşırıqda nəzərdə tutulan məsələlər üzrə mövcud vəziyyət və əlaqəli normativ hüquqi aktlar təhlil edilmiş, sahə ilə bağlı bir sıra ölkələrin (Ukrayna, Moldova,

					<p>Türkiyə və s.) qanunvericiliyi araşdırılmış və məsələlər həmin iclaslarda müzakirə olunmuşdur.</p> <p>Beynəlxalq təcrübədə, hər bir kommunal xidmətin spesifik xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla bu sahədə mövcud münasibətlərin (xüsusilə də, istehsal, ötürülmə və paylanma mərhələləri üzrə) ayrı-ayrı sahəvi qanunvericilik aktları ilə tənzimlənməsi üstünlük təşkil edir. Yalnız, bir sıra ölkələrdə kommunal xidmətlər üzrə pərakəndə satış mərhələsi "ictimai xidmətlər" (public services) və "bələdiyyə xidmətləri" (municipal services) adı altında vahid normativlə (direktivlə) tənzimlənir.</p> <p>Həmçinin, keçmiş sovet ölkələrinin əksəriyyətində də kommunal xidmətlərin hər biri üzrə hüquqi münasibətlər sahəvi qanunvericilik aktları ilə tənzimlənir. Lakin, Ukrayna və Moldovada mənzil-kommunal xidmətləri haqqında ayrıca qanun mövcuddur ki, bu da əsas etibarilə istehlakçı və təchizatçı münasibətlərinin tənzimlənməsini özündə ehtiva edir (sənədlər əlavə olunur).</p>
2.	Araşdırmaların nəticələri, habelə "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla, müvafiq normativ	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, Ədliyyə Nazirliyi	2017	Ölkədə kommunal sektorda mövcud institusional idarəetmə sistemi və sözügedən Strateji Yol Xəritəsinin Tədbirlər Planının 3.4.1-ci yarımbəndində elektroenergetika sahəsində əsas tənzimləyici qanunun və digər əlaqəli

	hüquqi akt layihələrinin hazırlanması				<p>sənədlərin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tapşırığın olduğunu və artıq Energetika Nazirliyi tərəfindən “Elektroenergetika haqqında” sahəvi qanunun layihəsinin hazırlandığı nəzərə alınaraq, işçi qrupu tərəfindən kommunal xidmətlərin yalnız pərakəndə satış mərhələsi üzrə vahid yanaşmanın tətbiqi mümkün hesab edilmişdir.</p> <p>Bununla əlaqədar, təchizatçı və istehlakçı arasında hüquqi münasibətlərin tənzimlənməsinin təkmilləşdirilməsi və yeni yığım alətlərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən “Kommunal xidmətlərin göstərilməsi haqqında” qanun layihəsi hazırlanmış və işçi qrupunun iclasında ətraflı müzakirə olunmuşdur. Qanun layihəsində əsasən bütün növ kommunal xidmətlər üzrə təchizatçı və istehlakçı münasibətlərində vahid yanaşmanın tətbiqi nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, işçi qrupunun 11.12.2017-ci il tarixində yekun iclası keçirilmiş və “Kommunal xidmətlərin göstərilməsi haqqında” qanun layihəsinin Nazirlər Kabinetinə təqdim edilməsi məqsəduyğun hesab edilmişdir.</p> <p>Buna uyğun olaraq, qanun layihəsi 26.12.2017-ci il tarixli İN-X/O-16539/2017 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir (sənədlər əlavə olunur).</p>
3.	“Normativ hüquqi aktlar	İqtisadiyyat	Tənzimləyici	2017	Azərbaycan Respublikası Prezidenti

	<p>haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi akt layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi</p>	<p>Nazirliyi</p>	<p>orqan, Ədliyyə Nazirliyi</p>	<p>Administrasiyasının 11.12.2017-ci il tarixli 2/1008 nömrəli məktubu ilə bütün icraçılara Strateji Yol Xəritələrinin icrası məqsədilə hazırlanmış layihə və təkliflərin “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Konstitusiyaya Qanununun 46.1-ci maddəsinin və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24.08.2002-ci il tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə”nin 2.12-ci bəndinin tələblərinə uyğun olaraq, müvafiq aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmaqla Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təqdim edilməli olduğu tapşırılmışdır.</p> <p>Bununla əlaqədar, Tədbirlər Planınının 1.1.4-cü və 1.1.6-cı yarımbəndlərinin icrası məqsədilə hazırlanmış “Kommunal xidmətlərin göstərilməsi haqqında” qanun layihəsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının 11.12.2017-ci il tarixli 2/1008 nömrəli tapşırığına uyğun olaraq 26.12.2017-ci il tarixli İN-X/O-16539/2017 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə, həmçinin sözügedən Strateji Yol Xəritəsi üzrə əlaqələndirici qurum olan Energetika Nazirliyində yaradılan işçi qrupunda müzakirə olunması və aidiyyəti üzrə münasibət bildirilməsi üçün 27.12.17. tarixli</p>
--	--	------------------	-------------------------------------	---

					İN-X/O-16672/2017 nömrəli məktubla Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir (sənədlər əlavə olunur).
Strateji hədəf 2. Tam şaxələndirilmiş və ekoloji baxımdan təmiz elektrik enerjisi istehsalının təmin edilməsi					
2.1. Milli istehsal portfelinin ehtiyat həcmnin artırılması					
2.1.1.	Elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyacın proqnozlaşdırılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. Bu bəndin icrası ilə bağlı ölkə daxilində elektrik enerjisinin istehlak həcmi üzrə ətraflı araşdırmalar aparılmışdır. Bununla bağlı "Azərişiq" ASC, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi və İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən təqdim olunmuş məlumatlar əsasında "Azərenerji" ASC-nin Layihə İnstitutu tərəfindən Elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyacın proqnozlaşdırılmasına dair geniş hesabat hazırlanaraq Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir. Elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyac 2020-ci il üçün 25 milyard kVtst, 2030-cu ilə isə 34 milyard kVtst proqnozlaşdırılmışdır. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən 2018-ci il üçün elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyac da daxil olmaqla yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəriciləri 26.01.2018-ci il tarixdə təsdiq edilmişdir.
1.	Ölkə daxilində elektrik		İqtisadiyyat	2017	Qeyd edilən alt tədbirin icrası məqsədilə

	enerjisinin istehlak həcmi müəyyənləşdirmək üçün hərtərəfli araşdırmanın aparılması	Energetika Nazirliyi	Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC		müvafiq olaraq 17.05.2017-ci il tarixli 02-12-175 nömrəli və 21.07.2017-ci il tarixli 02-12-561 nömrəli məktublarla İqtisadiyyat Nazirliyinə, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC və Energetika Nazirliyinin tabeliyində olan Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinə müraciətlər ünvanlanmış və müvafiq olaraq daxil olmuş 19.06.2017-ci il tarixli İN-X/O-7966/2017 nömrəli, 04.10.2017-ci il tarixli İN-X/O-12125/2017 nömrəli, 04.12.2017-ci il tarixli 03/26/2258 nömrəli, 29.06.2017-ci il tarixli 02-12-421 nömrəli, 13.06.2017-ci il tarixli 02-12-406 nömrəli və 07.06.2017-ci il tarixli NA-17/153 nömrəli məktublarla alınmış məlumatlar ətrafı araşdırılmışdır (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
2.	Araşdırmanın nəticələri nəzərə alınmaqla 2020-ci il və ondan sonrakı dövr üçün elektrik enerjisinə olan ehtiyacın proqnozlaşdırılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	Araşdırmaların nəticəsi əsasında "Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu" MMC tərəfindən 2020-ci il və ondan sonrakı dövr üçün elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyac barədə hesabat hazırlanmışdır. Hazırlanmış hesabat "Azərenerji" ASC-nin 04.12.2017-ci il tarixli 03/26/2258 nömrəli məktubu ilə Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).

2.1.2.	Enerji mənbələri üzrə prioritetlərin müəyyən edilməsi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. "Azərenerji" ASC və Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən prioritetlərin müəyyən edilməsi üçün Texniki-İqtisadi Əsaslandırma hazırlanmış və icmal şəklində Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir (əlavə olunur: "Azərenerji" ASC-nin hesabatı 10 vərəq, texniki-iqtisadi əsaslandırma 30 vərəq). 2030-cu ilə qədər enerji mənbələri üzrə: - İstilik enerji mənbələri üzrə - 7579 MVt; - Su enerjisi mənbələri üzrə - 1617 MVt; - Alternativ enerji mənbələri üzrə - 420 MVt. Ümumilikdə isə 2030-cu ilə qədər enerji mənbələri üzrə proqnoz gücün 9616 MVt olduğu müəyyən edilmişdir. Texniki-İqtisadi Əsaslandırma İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmiş və Nazirlik tərəfindən 19 yanvar 2018-ci il tarixli İN-X/O-616/2018 və 1 mart 2018-ci il tarixli İN-X/O-2660/2018 nömrəli məktublarla məsələyə dair rəy və təklif bildirilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
1.	Müxtəlif enerji mənbələri (ənənəvi, alternativ və bərpa olunan), o cümlədən bərpa olunan enerji və təbii qaz üzrə prioritetlərin müəyyən	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika	2017	Bu tədbirin icrası məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən yaradılmış işçi qrupunun 02.03.2017-ci il tarixli iclasında "Azərenerji" ASC-nin "Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış, Energetika İnstitutu" MMC-

	edilməsi üçün araşdırmaların aparılması		Nazirliyin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti		yə tədbirin icrası ilə bağlı müvafiq tapşırıq verilmişdir. Eyni zamanda bu bəndin icrası ilə əlaqədar Alternativ və Bərpa Olunan Dövlət Agentliyinə 25.10.2017-ci il tarixli 02-12-48 nömrəli məktubla müraciət edilmişdir. Agentlik 10.11.2017-ci il tarixli DA/02-10-556 nömrəli məktubla bəndin icrası barədə məlumatları təqdim etmişdir. Ölkədə təbii qaz, su və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə prioritetlər müəyyən edilmiş, ölkə ərazisi üzrə bölgüsü və generasiya gücləri haqqında hesabat hazırlanmışdır. Ölkə üzrə reallaşdırılması planlaşdırılan layihələrdən 7-sinin Texniki-İqtisadi Əsaslandırılmaları hazırlanmış və aidiyyəti orqanlara təqdim edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
2.	Elektrik enerjisinə ən çox tələbatın olduğu mənbələrə yüksək səviyyədə xidmət edəcək və mövcud elektrik enerjisi infrastrukturuna daha çox uyğun gələn (bərpa olunan enerji mənbələrinin potensial xəritəsi nəzərə alınmaqla) ərazilərin müəyyən edilməsi üçün araşdırmaların aparılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC,	2017	Generasiya güclərinin perspektiv strukturuna ən çox təsir göstərən faktorlar olaraq, elektrik enerjisinə olan daxili tələbat, onun istehlak rejimi, ixrac və idxalın həcmi və rejimləri, elektrik stansiyalarının güclərinin dinamikası, müxtəlif generasiya mənbələri üzrə perspektiv texnoloji həllər və rejim xarakteristikaları kimi qruplar olaraq bölünmüşdür. Ölkə üzrə 2018-2020-ci illərdə ABOEM üzrə həyata keçiriləcək layihələrin icmalı hazırlanmışdır. ABOEM hesabına yaradılacaq generasiya güclərinin növləri (külək, günəş və biokütlə) üzrə payı və ərazilər üzrə bölgüsü göstərilmişdir.

			Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti		
3.	Mövcud təbii resurslar, elektrik enerjisindən proqnozlaşdırılmış istifadə imkanları və gələcəkdə elektrik enerjisinin ixracı məqsədləri nəzərə alınaraq, tikilməli olan elektrik stansiyalarının sayının, istehsal gücünün və növlərinin, eləcə də tələb olunan investisiya həcminin müəyyən edilməsi üçün araşdırmaların aparılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017	Aparılan araşdırmalar nəticəsində mövcud təbii resurslar, elektrik enerjisindən proqnozlaşdırılmış istifadə imkanları və gələcəkdə elektrik enerjisinin ixracı məqsədləri nəzərə alınaraq, tikilməli olan elektrik stansiyalarının sayı, istehsal gücü və növləri, eləcə də tələb olunan investisiya həcmi müəyyən edilmişdir (Məlumatlar əsas bənddə göstərilmiş əlavələrdə öz əksini tapmışdır).
4.	Aparılmış araşdırmaların nəticələri nəzərə alınmaqla texniki iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan	2017	Müxtəlif tip generasiya güclərinin effektivliyinin qiymətləndirilməsi, onların illik yük qrafikinə hansı zonasında işləmələrini nəzərə almaqla yerinə yetirilməsi və bu zonalarda müddətlərin paylanması bazis zona, manevr zona və pik zona olmaqla müəyyənləşdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasında mövcud elektrik stansiyaları SES və İES olmaqla

			<p>Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti</p>		<p>2 böyük qrupa bölündüyünü, bunlardan başqa bərpa olunan enerji mənbəli elektrik stansiyalarının da mövcud olduğunu nəzərə alaraq ölkədə 2030-cu ilə qədər tikiləcək elektrik stansiyaları və onların gücləri haqqında məlumatlar hazırlanmışdır. Hazırlanmış hesabat "Azərenerji" ASC-nin 04.12.2017-ci il tarixli 03/26/2258 nömrəli məktubla Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).</p>
2.1.3.	<p>İnvestisiya qoyuluşları üzrə maliyyələşdirmə mənbələrinin müəyyənləşdirilməsi</p>	<p>Energetika Nazirliyi</p>	<p>Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC</p>	<p>2017-2018</p>	<p>Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. Bununla əlaqədar olaraq İqtisadiyyat Nazirliyinə, Maliyyə Nazirliyinə, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinə müraciət edilmiş və İqtisadiyyat Nazirliyinin 18 yanvar 2018-ci il tarixli İN-X/O616/2018, Maliyyə Nazirliyinin 9 fevral 2018-ci il tarixli 09/03-2-24-657 nömrəli, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin 26.10.2017-ci il tarixli DA/04-14527 nömrəli və "Azərenerji" ASC-nin 16.01.2018-ci il tarixli 03/26/58 nömrəli məktubları ilə müvafiq cavablar daxil olmuşdur. Elektrik enerjisinə ölkədaxili tələbat nəzərə alınmaqla tələb-təklif arasında tarazlığın yaradılması ilə bağlı müvafiq araşdırmalar aparılmışdır. Eyni</p>

					zamanda müxtəlif bazar alətlərinin tətbiqi ilə tələb və təklifdə yaranmış vəziyyət təhlil edilmişdir. Müəyyən edilmişdir ki, müvafiq sahədə aparılmış məqsədyönlü siyasət nəticəsində hazırda təklif tələbi üstələyir ki, bu da hazırda əlavə istehsal güclərinin yaradılmasında diqqətli yanaşmanı tələb edir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
1.	Elektrik stansiyalarının dövlət təşkilatları və ya özəl investorlar tərəfindən tikilməsinin və istismar edilməsinin məqsədəuyğunluğunun təhlili (müzakirələrin aparılması və s.)	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	Elektrik stansiyalarının tikintisi və istismar edilməsi ilə bağlı aparılmış müzakirələrin nəticəsi olaraq, gələcəkdə tikilməsi nəzərdə tutulan elektrik stansiyaların dövlət-özəl tərəfdaşlığı modelində tikilməsi məqsədəuyğun sayılmışdır. İşçi qrupunun iclasında ilkin olaraq tikiləcək elektrik stansiyaları haqqında qərar verildikdən sonra stansiyaların dövlət təşkilatları və ya özəl investorlar tərəfindən tikilməsinin və istismar edilməsinin təhlili və müzakirələrin aparılması məqsədəuyğun hesab edilmişdir.
2.	Təhlillərin nəticələrinə əsasən elektrik stansiyalarının tikilməsinə və istismarına dair qərar verilərkən ölkənin strateji təhlükəsizlik məsələləri nəzərə alınmaqla, enerji sektorunda hansı	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika	2017	Qeyd edilənləri nəzərə alaraq növbəti illərdə istismardan çıxarılacaq və yeni istismara verilmək istehsal güclərinin müəyyən edilməsi istiqamətində işçi qrupu çərçivəsində işlər aparılmışdır. İlkin olaraq pilot layihə kimi 385 MVt gücündə "Səngəçal-2" İES-in tikintisi

	sahənin özəl investitorlara açıq olmasının müəyyən edilməsi		Nazirliyin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		layihəsinə özəl investisiya cəlb edilməklə layihələndirilməsi təklif edilmişdir. Bununla əlaqədar olaraq, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə 08.08.2017-ci il tarixli 03-09-129 nömrəli və İqtisadiyyat Nazirliyinə 06.09.2017-ci il tarixli 03-15-136 nömrəli məktublar göndərilmişdir. "Səngəçal-2" İES-nin xüsusiyyəti, dizaynı və zəruri hesab edilən digər məlumatlar əks olunmaqla izahlı layihəsi "Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu" MMC tərəfindən hazırlanması üçün müvafiq müraciət ünvanlanmışdır. Bu tədbirin icrası məqsədilə 2018-2020-ci illərdə bərpa olunan enerji mənbələri üzrə ABOEM tərəfindən 19.12.2017-ci il tarixli DA/04-10-639 nömrəli məktubla bərpa olunan enerji mənbələri üzrə tikilməsi nəzərdə tutulan stansiyaların investisiya mənbəyi üzrə təklifləri təqdim edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
3.	Təhlillərin nəticələrinə əsasən, elektrik stansiyalarının dövlət tərəfindən tikilməsinə və istismarına dair qərar verildiyi halda, bu layihələrə investisiya qoyuluşu üçün təchizatçının seçim meyarları nəzərə alınmaqla, tenderlərin elan edilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan	2017	Elektrik stansiyaların dövlət və ya özəl investisiya hesabına tikilməsinə və istismarına dair qərar verilməsi üçün aidiyyəti qurumlarla müzakirələr davam etdirilir. Stansiyaların dövlət tərəfindən tikilməsinə və istismarına dair yekun qərar verildiyi halda tenderlərin elan edilməsi istiqamətində işlər aparılacaqdır.

			Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		
4.	Təhlillərin əsasında zərurət yarandığı təqdirdə mövcud qanunvericiliyə və normativ hüquqi aktlara dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla təkliflərin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2018	Tədbirin icrası istiqamətində işlər davam etdirilir.
5.	"Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi akt layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində	2018	Tədbirin icrası istiqamətində işlər davam etdirilir.

	Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi		Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		
2.1.4.	Əlavə istehsal güclərinin yaradılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2020	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. İşçi qrupunun iclasında aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verilmişdir. "Azərenerji" ASC-nin "Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu" tərəfindən elektrik enerjisinin istehlakından irəli gələn generasiya güclərinin illər üzrə vəziyyəti hesablanmaqla, stansiyalar üzrə qoyuluş və imkan gücləri müəyyənləşdirilmişdir. Əlavə istehsal gücləri sxem üzrə hazırlanmış və yekun razılaşdırılmış məlumat rəsmi formada işçi qrupuna təqdim edilmişdir. Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən stansiyalar və onların

					<p>yeri müəyyənləşdirilmiş, külək, günəş və bioenerji stansiyaları üzrə layihələr təsnifləşdirilmişdir.</p> <p>Bununla əlaqədar İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyinə edilmiş müraciətlərə müvafiq olaraq 1 mart 2018-ci tarixli İN-X/O-2660/2018 nömrəli, 9 fevral 2018-ci il tarixli 09/03-2-24-657 nömrəli məktublara cavab verilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).</p>
1.	<p>Tələb-təklif arasında tarazlıq yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasında müxtəlif bazar alətləri vasitəsilə istehlakın optimallaşdırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanması</p>	<p>Energetika Nazirliyi</p>	<p>Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC</p>	2017	<p>Elektrik enerjisinə ölkədaxili tələbat nəzərə alınmaqla tələb-təklif arasında tarazlığın yaradılması ilə bağlı müvafiq araşdırmalar aparılmışdır. Eyni zamanda müxtəlif bazar alətlərinin tətbiqi ilə tələb və təklifin uyğunlaşdırılması və istehlakın optimallaşdırılması təhlil edilmişdir. Qeyd edilənləri nəzərə alaraq növbəti illərdə istismardan çıxarılaçaq və yeni istismara veriləcək istehsal güclərinin müəyyən edilməsi istiqamətində işçi qrupu çərçivəsində işlər aparılmışdır. "Azərenerji" ASC tərəfindən əlavə istehsal güclərinin yaradılması, habelə 2030-cu ilədək ABOEM hesabına yaradılacaq generasiya gücləri və bu güclər hesabına istehsal olunacaq elektrik enerjisinin həcmi qiymətləndirilmişdir.</p> <p>Hesabat ilində ABOEM tərəfindən qoyuluş gücü 2,8 MVt olan "Pirallahı" GES-də quraşdırılmış 1,1 MVt güc, "Samux" Aqroenerji Yaşayış kompleksində quraşdırılmış 2,8 MVt-ıq "Samux" GES</p>

					istismara verilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
2.	Əlavə istehsal güclərinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər planının hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2018	Tədbirlər planının hazırlanması məqsədilə bu alt təbirdə nəzərdə tutulmuş digər icraçı qurumlarla birgə 2017-ci ildə ənənəvi elektrik stansiyaların səmərəlilik göstəricilərinin təhlillərini aparmaqla stansiyaların gələcək fəaliyyəti ilə bağlı qərarlar qəbul edilməsi məqsədilə müvafiq işlərin aparılmasına başlanılmışdır.
3.	Tədbirlər planının icrası	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri	2018-2020	Tədbirin icrası istiqamətində aidiyyəti məlumatlar toplanılır və müvafiq təhlillərin aparılmasına başlanılmışdır.

			üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		
4.	Əlavə istehsal güclərinin yaradılması üzrə tikinti prosesinə nəzarət etmək üçün əsas icra göstəricilərinin müəyyən edilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2018	
5.	Tikintinin gedişatının davamlı izlənməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan	2018-2020 (mütəmadi)	

			Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		
2.2. Milli istehsal portfelinin şaxələndirilməsi					
2.2.1.	Alternativ və bərpa olunan enerji potensialının qiymətləndirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	<p>Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir.</p> <p>İşçi qrupunun iclasında aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verilmişdir. Bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə, AMEA-ya və "Azərenerji" ASC-nə məktublar ünvanlanmış və müvafiq olaraq aidiyyəti təşkilatlardan 01.03.2018-ci il tarixli İN-X/O-2660/2018 nömrəli, 26.09.2017-ci il tarixli 01-4/630 nömrəli, 24.01.2018-ci il tarixli 01-4/95 nömrəli məktublarla qeyd olunan tədbirə dair cavablar verilmişdir.</p> <p>Ölkənin ABOEM potensialı qiymətləndirilərək, enerji potensialının ən böyük olduğu regionlar müəyyən edilmişdir. ABOEM tərəfindən enerji potensialı: külək enerjisi - 3000 MVt, günəş enerjisi - 1600 MVt, bioenerji - 380 MVt, kiçik su elektrik stansiyaları - 520 MVt, geotermal enerji - 40 MVt, ümumilikdə 5540</p>

					MVt olduğu müəyyən edilmiş və geniş hesabat hazırlanmışdır (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
1.	Ölkənin alternativ və bərpa olunan enerji potensialının yenidən qiymətləndirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	Enerji potensialının qiymətləndirilməsi metodikası, ölçü müşahidə stansiyalarının yerləşmə xəritələri, parkların yerləşdirilmə sxemləri, seçilmiş ərazilərin koordinatları və ölçüləri müəyyən edilmiş, İqtisadiyyat Nazirliyi və AMEA-ya təqdim edilmişdir. Ölkə ərazisində quraşdırılmış Ölçü Müşahidə Stansiyaları və digər məlumat bazalarından əldə edilən məlumatlar vasitəsi ilə ölkənin günəş və külək potensialları dəqiqləşdirilmiş, biokütlə potensialı yenidən qiymətləndirilmişdir. Azərbaycanın real vaxt rejimində günəş və külək potensialı xəritələri SANDER&PARTNERS şirkətinin məlumatları əsasında yeni külək xəritəsi, köhnə neft-mədən quyularının məlumatları əsasında geotermik modeli işlənib hazırlanmışdır. Həmçinin 2020-ci ilədək quraşdırılacaq bərpa olunan enerji stansiyalarının əraziləri ölkənin bərpa olunan enerji potensial əsas tutularaq müəyyən edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
2.	İnvestisiya potensialının ən böyük olduğu regionların müəyyənləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Energetika	2017	Bərpa olunan enerji mənbələrinin potensialının yüksək olduğu və investisiya qoyuluşunun səmərəli hesab edildiyi regionlar Azərbaycan Respublikasının ABOEM potensialının qiymətləndirilməsi sənədində öz əksini tapmışdır.

			Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		
3.	Bərpa olunan enerji qurğularının ən uyğun formalarının və yerlərinin seçilməsinə dair qərar vermək məqsədilə maliyyə və mənfəət-zərər təhlillərinin aparılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	Bərpa olunan enerji qurğularının ən uyğun formalarının və yerlərinin seçilməsinə dair qərar vermək məqsədilə maliyyə və mənfəət-zərər təhlilləri aparılmışdır. Mövcud elektrik enerjisi tarifləri ilə bərpa olunan enerji mənbələrindən elektrik enerjisi istehsalının investorlar üçün mənfəətli hesab edilmədiyi və qoyulmuş investisiyanın stansiyanın istismar müddəti ərzində geri ödənilməsinin mümkün olmadığı Energetika Nazirliyi və Dövlət Agentliyi, habelə xarici şirkətlər tərəfindən aparılmış təhlil və əsaslandırılmalarda öz əksini tapmışdır. Bərpa olunan enerji mənbələri üzrə stansiyaların tikintisinə dair xarici şirkətlər tərəfindən təqdim edilmiş TİƏ-də stansiyaların mənfəətlə işləməsi şərtləri açıqlanmışdır. Hal-hazırda bərpa olunan enerji mənbələri üzrə fəaliyyətin stimullaşdırılması üçün nazirlik tərəfindən təkliflər hazırlanmaqdadır. Stansiyaların tikilməsi üçün ən uyğun yerlər

					və qurğular əlavə olunmuş sənəddə və xarici şirkətlərin dəstəyi ilə hazırlanmış TİƏ-də öz əksini tapmışdır. Qeyd edilən TİƏ-lər məlumat üçün İqtisadiyyat Nazirliyinə və Maliyyə Nazirliyinə göndərilmişdir. TİƏ-lər stansiyaların tikintisinə dair yekun qərar qəbul olunduğu təqdirdə aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılması üçün 2018-ci ildə müvafiq tədbirlər həyata keçiriləcəkdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
4.	Araşdırmaların nəticəsində işlərin görülməsi üçün vaxt qrafikinə və planının hazırlanması (ən böyük istehsal gücünə və ən böyük tələbata malik olan ərazilərin yaxınlığında investisiya qoyuluşlarını prioritetləşdirməklə)	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	Ən böyük istehsal gücünə və ən böyük tələbata malik olan ərazilərin yaxınlığında investisiya qoyuluşlarını prioritetləşdirməklə ABOEM üzrə tikiləcək stansiyalar və ərazilər müəyyənləşdirilmiş, 2018-2020-ci illər ərzində tikiləcək stansiyaların tikinti-quraşdırma işləri üçün müddət müəyyənləşdirilmişdir.
2.2.2.	İnvestisiya qoyuluşu tələb olunan elektrik stansiyalarının istismar və maliyyələşmə formasının seçilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Tənzimləyici orqan,	2017-2018	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. ABOEM üzrə 2018-2020-ci illərdə tikiləcək 420 MVt gücündə stansiyaların tikiləcəyi

			Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		ərazilər, güclər, qoyulacaq investisiya məbləği və tələb olunan digər məlumatlar müəyyənləşdirilmişdir. Stansiyalar üzrə müəyyənləşdirilmiş məlumatlar, habelə stansiyaların tikintisinə qoyulacaq investisiyanın mənbəyi və stansiyaların istismar formasına dair Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən təqdim olunmuş təkliflər Energetika Nazirliyinin məktubları ilə İqtisadiyyat Nazirliyinə və Maliyyə Nazirliyinə göndərilmişdir. İN və MN tərəfindən daxil olmuş müvafiq olaraq 01.03.2018 tarixli İN-X/O-2660/2018 nömrəli və 09.02.2018 tarixli 09/03-224-657 nömrəli cavab məktublarında qeyd edilən təkliflərə baxıldığı, maliyyə vəsaiti ayrıldığı təqdirdə konkret təkliflərin 2018-ci ildə müzakirə olunacağı və Yol Xəritəsinin 2.1.3-cü bəndinə uyğun olaraq birgə yekun qərarın qəbul ediləcəyi bildirilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
1.	İnvestisiya qoyuluşu tələb olunan elektrik stansiyalarının istismar və maliyyələşmə forması ilə bağlı təkliflərin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və	2017-2018	Bu tədbirin icrası əsas bənddə öz əksini tapmışdır, 2018-ci ildə tədbirlərin icrası davam etdirilir.

			Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		
2.	Stansiyaların dövlət təşkilatları və ya özəl investolar tərəfindən tikilməsinin və istismar edilməsinin məqsədəuyğunluğuna dair qərarın verilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2018	Stansiyaların dövlət təşkilatları və ya özəl investolar tərəfindən tikilməsinin və istismar edilməsinin məqsədəuyğunluğuna dair qərarın verilməsi üçün təkliflər Energetika Nazirliyinin 12.02.2017-ci il tarixli 01-06-59 nömrəli məktubu ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim edilmiş "Alternativ və bərpa olunan enerji sahəsində bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsində öz əksini tapmışdır.
2.2.3.	Görülən tədbirlərlə bağlı ictimaiyyətin məlumatlandırılması	Energetika Nazirliyi	Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2020	"Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin (SYX) icrası ilə əlaqədar Dövlət Agentliyi tərəfindən cari ildə həyata keçirilən tədbirlərlə bağlı ictimaiyyətin məlumatlandırılması istiqamətində Alternativ və Bərpa Olunan Dövlət Agentliyinin Fəaliyyət Planı təsdiq edilmişdir. Fəaliyyət Planı çərçivəsində orta və ali təhsil müəssisələrində ABOEM-in təşviqi məqsədi ilə geniş maarifləndirmə tədbirləri, həmçinin,

					şagird və tələbələrin stansiyalara ekskursiyaları təşkil olunmuşdur. Dövlət Agentliyində "Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji və ondan səmərəli istifadə olunması haqqında mütəmadi olaraq rüblük hesabatlar hazırlanır. Hesabatlar Nazirlər Kabinetinə və Energetika Nazirliyinə göndərilməklə yanaşı, Agentliyin web sahifəsində də yerləşdirilir. Hesabatda müvafiq dövrlər üzrə enerji istehsalı və bu hesaba sərbəstləşən təbii qaz və atmosfərə atılan karbon emissiyasının miqdarının azaldılmasını şərtləndirən göstəricilər əks etdirilir. Alternativ enerji mənbələri ilə bağlı respublikada, o cümlədən Dövlət Agentliyində həyata keçirilən layihələr və tədbirlər barədə ətraflı məlumatlar verilir.
1.	Alternativ enerji potensialından istifadə və karbonsuz elektrik enerjisi istehsalı ilə bağlı ictimaiyyətin məlumatlandırılması planının hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	ABOEM-in tətbiqinin və ölkədə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi məqsədi ilə kütləvi informasiya vasitələrində, habelə beynəlxalq konfrans və seminarlarda geniş məlumatlar verilir. Ölkənin alternativ enerji potensialından istifadə və karbonsuz elektrik enerjisi istehsalı ilə bağlı ictimaiyyətin məlumatlandırılması planı aylar üzrə tərtib edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
2.	Məlumatlandırma planının icrası	Energetika Nazirliyi	Energetika Nazirliyinin tabeliyində	2017-2020	Məlumatlandırma planının icrası müəyyənləşdirilmiş dövrlər üzrə həyata keçirilir.

			Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		
<i>2.3. İzafi təchizata görə qısamüddətli perspektivdə xalis elektrik enerjisi ixracı imkanının nəzərdən keçirilməsi</i>					
2.3.1.	İxrac imkanlarının araşdırılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2018	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. İşçi qrupunun iclasında tədbirin icrası ilə bağlı aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verilmişdir. Energetika nazirinin 26.12.2017-ci il tarixli 43 nömrəli əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun iclaslarında mövcud ötürücü xətlərin və infrastrukturun vəziyyəti ilə bağlı təhlillər aparılmışdır. Eyni zamanda elektrik enerjisinin tranzit məsələləri də geniş müzakirə edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
1.	Elektrik enerjisi və təbii qazın ixracı ilə bağlı müqayisəli təhlillərin aparılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası	2017	Elektrik enerjisinin ixracının əsaslandırılması məqsədilə elektrik enerjisinin istehsalı üçün yanacaq və digər xərcləri, gömrük xərcləri, tranzit xərcləri və bazarda iştirak etmək üçün xərclər təhlil edilmişdir. Eyni zamanda təbii qazın həmin qonşu ölkələrin topdansatış bazarına çıxarılma xərcləri də qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan

			Dövlət Neft Şirkəti		Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş 2018-ci il üçün yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəricilərində elektrik enerjisinin ixrac həcmi əvvəlki il ilə müqayisədə eyni saxlanılmışdır. İlk olaraq İşçi Qrupunun iclaslarında İran, Rusiya, Türkiyə və Gürcüstan bazarına elektrik enerjisinin ixracı imkanlarının araşdırılması məsələləri müzakirə edilmişdir. Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasında iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının 11-ci iclasında elektrik enerjisinin satışı haqqında Çərçivə Sazişinin imzalanması yüksək qiymətləndirilmişdir (2018-ci il üzrə yanacaq-enerji balansının təsdiqi ilə əlaqədar Nazirlər Kabinetinin 26.01.2018 tarixli 09/2-1 nömrəli məktubu 2 səhifə).
2.	Region ölkələrin elektrik enerjisinə olan ehtiyaclarının müəyyən edilməsi məqsədilə qonşu ölkələrlə (İran, Rusiya, Türkiyə və Gürcüstan) ilkin müzakirələrin aparılması və təbii qazın birbaşa ixracının effektivliyi qiymətləndirilməklə, elektrik enerjisi ixracının artırılması imkanlarının araşdırılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017	Azərbaycan Respublikasının energetika naziri ilə Rusiya Federasiyasının energetika naziri arasında bu ilin fevral ayında keçirilən görüşdə enerji sektorunda əhəmiyyət daşıyan regional əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsinə dair məsələlər müzakirə edilmişdir. İki ölkə arasında enerji mübadiləsinin həcmünün artırılması və "Şimal-Cənub" enerji dəhlizinin yaradılmasında vacib rol oynayan Rusiya və Azərbaycan enerji sistemləri arasında "Yaşma-Dərbənd" dövlətlərarası ikinci 330 kV-luq Hava Elektrik Verilişi Xəttinin

					<p>tikintisi ilə bağlı müzakirələr aparılmışdır. Bu məsələ ilə əlaqədar yaxın vaxtlarda işçi qrupunun iclasının keçirilməsi ilə bağlı razılıq əldə edilmişdir. Hər iki tərəf Rusiya-Azərbaycan-Gürcüstan-Rusiya elektroenergetika həlqəsinin yaradılmasında maraqlı olduqlarını ifadə etmiş və üçtərəfli formatda görüşlərin keçirilməsinin zəruriliyini vurğulamışlar.</p> <p>Bu ilin 16 fevral tarixində keçirilmiş "Cənub-Qaz Dəhlizi" Nazirlər Məşvərət Şurasının 4-cü iclası çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Energetika Naziri ilə Gürcüstan Respublikasının Baş nazirinin müavini arasında keçirilən görüşdə Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında elektroenergetika sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunmuşdur.</p> <p>Türkiyə Respublikasına elektrik enerjisinin ixracının həcmi enerji bazarında tələb-təklifdən asılı olaraq qarşılıqlı şəkildə müəyyən edilir.</p>
2.3.2.	İxrac potensialının reallaşdırılması üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan	2017-2018	<p>İxracla bağlı yaradılmış işçi qrupun 26.12.2017-ci il tarixli və 23.02.2018-ci il tarixli iclaslarında ixrac potensialının reallaşdırılması üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması məqsədilə aidiyyəti qurumlardan rəy və təkliflərin təqdim edilməsi ilə bağlı 20.02.2018-ci il tarixli 02-14-142 nömrəli məktubla "Azərenerji" ASC-yə, 02-14-163 nömrəli</p>

			Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC		24.02.2018-ci il tarixli məktublarla İqtisadiyyat Nazirliyinə və Dövlət Neft Şirkətinə müraciət edilmişdir. Bu qurumlardan təqdim edilən məlumatlar əsasında texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması nəzərdə tutulur.
1.	2.3.1-ci tədbir çərçivəsində aparılmış araşdırma və təhlillərin nəticələrinə uyğun olaraq, elektrik enerjisi ixracı potensialının reallaşdırılması məqsədilə müxtəlif layihələrin Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulan istiqamətlər nəzərə alınmaqla mənfəət-zərər təhlilinin aparılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017	Region ölkələrinin elektrik enerjisinə tələbatının proqnoz qiymətləri, generasiya güclərinin inkişafı, elektrik enerjisinin mümkün qiymətləri üzrə araşdırmalar aparılmışdır. Təyin olunmuşdur ki, yaxın gələcəkdə Gürcüstan, Türkiyə elektrik enerjisi idxal-ixrac proqramları və adıçəkilən ölkələrdə elektrik enerjisinin topdansatış qiymətlərinin proqnoz qiymətləri qeyd olunan ölkələrə elektrik enerjisinin ixracını aktual edə bilər. Eyni zamanda İran İslam Respublikasının Şimal əyalətlərində elektrik enerjisinin təminatı iqtisadi cəhətdən sərfəli ola bilər, eləcə də müəyyən rejimlərdə Rusiya Federasiyasının Şimali Qafqaz ərazisinə elektrik enerjisinin ötürülməsi rejim və iqtisadi nöqtəyi-nəzərdən əlverişli ola bilər.
2.	Müvafiq texniki-iqtisadi əsaslandırmaların hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində	2018	Qeyd edilən qurumlardan daxil olan məlumatlar təhlil edilərək müvafiq texniki-iqtisadi əsaslandırmaların hazırlanması istiqamətində işlər davam etdirilir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).

			Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti		
2.3.3.	İxracla bağlı həyata keçiriləcək tədbirlər üzrə işçi qrupun yaradılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2018	Bu tədbirin icrası ilə bağlı 17.10.2017-ci il tarixli 02-12-43 nömrəli məktublarla İqtisadiyyat Nazirliyinə, Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinə, Dövlət Neft Şirkətinə, "Azərenerji" ASC-nə müraciətlər olunmuş və 15.11.2017-ci il tarixli İN-X/O-14152/2017 nömrəli məktubla İqtisadiyyat Nazirliyi, 07.12.2017-ci il tarixli DA/04-15-611 nömrəli məktubla ABOEM, 13.11.2017-ci il tarixli 03/26/2075 nömrəli məktubla "Azərenerji" ASC, 20.12.2017-ci il tarixli 171000021630251613X00046 nömrəli məktubla Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən müvafiq məlumatlar təqdim edilmişdir. Energetika Nazirliyinin 26 dekabr 2017-ci il tarixli 43 nömrəli Əmri ilə işçi qrupu yaradılmış və bu işçi qrupunun 2 iclası keçirilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə edilir).
1.	Yeni potensial satış	Energetika	İqtisadiyyat	2017	«Azərenerji» ASC tərəfindən qeyd edilən

	imkanlarının aşkarlanmasına, potensial sifarişçilərlə qiymətin razılaşdırılmasına, müəyyənləşdiriləcək stimulların elektrik enerjisinin ixrac hədəfləri ilə uzlaşdırılması üçün əsas icra göstəriciləri sisteminin yaradılmasına və bu göstəricilərin ixrac üzrə mənfəət-zərər təhlilində düzgün əks olunmasının təmin edilməsinə cavabdeh olan işçi qrupun yaradılması	Nazirliyi	Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti		tədbirlərin icrası ilə bağlı işlər davamlı şəkildə həyata keçirilir. 2017-ci il üzrə ixrac imkanları araşdırılmaqla növbəti il üçün ixrac ediləcək elektrik enerjisinin həcmi müəyyənləşdirilmişdir (2018-ci il üzrə yanacaq-enerji balansının təsdiqi ilə əlaqədar Nazirlər Kabinetinin 26.01.2018 tarixli 09/2-1 nömrəli məktubu 2 vərəq).
2.	İşçi qrup tərəfindən ixracla bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft	2017-2018	"Azərenerji" ASC-dən İşçi Qrupuna 12.02.2018 tarixli 03/27/318 nömrəli məktubla arayış daxil olmuşdur. Qonşu ölkələrlə mövcud sistemlərarası elektrik veriliş xətlərinin vəziyyəti və bu xətlərin ötürücülük qabiliyyəti və enerji sistemləri ilə paralel işləmə rejimlərinin araşdırılması məqsədilə keçirilən işçi qrup çərçivəsində 26.12.2017-ci il tarixli iclasda müzakirələr aparılmış və növbəti ildə bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsi ilə bağlı müvafiq qərar qəbul edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).

		Şirkəti			
Strateji hədəf 3. Dünya üzrə orta səmərəlilik və keyfiyyət standartlarının tətbiqi və məqsədlərə nail olmaq üçün mexanizmlərin işə salınması					
3.1. Elektrik stansiyalarının səmərəliliyinin artırılması və mövcud potensialdan səmərəli istifadə					
3.1.1.	Elektrik stansiyalarının potensialından səmərəli istifadənin təmin edilməsi	“Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası	2017-2020	
1.	Elektrik stansiyalarının səmərəliliyi ilə bağlı təhlillərin aparılması	“Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası	2017	Tədbirin icrasının təmin edilməsi üçün 14.12.2016-cı il tarixli “Azərenerji”ASC-nin DƏ/254 №-li əmri ilə işçi qrup yaradılmışdır. 11.10.2017-ci il tarixli DƏ/270 №-li əmri ilə 3.1.1. tədbirin icrasını təmin etmək üçün müvafiq nazirliklərdən ibarət nümayəndələr yaradılmış işçi qrupa daxil edilmişdir. Tədbirlər planı hazırlanmış və bu yarımbəndin icrasının sürətləndirilməsi üçün təkliflər 26.10.2017-ci il tarixli 01/26/1959 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Tədbirlər planının yekun variantı 25.12.2017-ci il tarixli 03/26/2438 nömrəli məktubla Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir (EN, İN, TŞ və “Azərenerji” ASC-nin mütəxəssislərinin irad və təklifləri nəzərə alınaraq). 3.1.1. “Elektrik stansiyalarının potensialından səmərəli istifadənin təmin

					edilməsi” yarım bəndinin icrası haqqında” 08.02.2018-ci il tarixli, DƏ/33 sayılı “Azərenerji” ASC tərəfindən əmr hazırlanmışdır.
2.	Səmərəliliyin artırılması ilə bağlı texniki-iqtisadi əsaslandırmanın və mexanizmlərin hazırlanması	“Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası	2018	
3.	Ən səmərəsiz işləyən stansiyaların istismarının dayandırılması imkanlarının qiymətləndirilməsi	“Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası	2018	
4.	Qiymətləndirmənin nəticəsinə uyğun olaraq təkliflərin hazırlanması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	“Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası	2018	
5.	Təkmilləşdirmə işlərinin təmin edilməsi ilə bağlı işlərin görülməsi (elektrik	“Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika	2018-2020	

	stansiyalarının istismara başlanma vaxtının mərhələli qrafikinə uyğun olaraq, ən münasib vaxtlar seçilməklə)		Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası		
3.1.2.	Elektrik stansiyalarının özəlləşdirilmə imkanlarının nəzərdən keçirilməsi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2018-2020	<p>Tədbirin icrası məqsədi ilə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsində İqtisadiyyat və Energetika nazirliklərinin, habelə "Azərenerji" ASC-nin nümayəndələrinin təmsil olunduğu işçi qrupu yaradılmış və 2017-ci ildə işçi qrupunun dörd iclası keçirilmişdir.</p> <p>Bu günədək müxtəlif dövlət qurumları tərəfindən cəlb edilmiş məsləhətçi şirkətləri tərəfindən enerji sektoruna dair hazırlanmış hesabatlar və təkliflər toplanaraq təhlil edilmişdir.</p> <p>Bu məqsədlə meyarlar müəyyən edilmiş, su elektrik stansiyaları üzrə qoyuluş gücü baxımından meyar kimi 25 MVt-dan, istilik elektrik stansiyalarından isə 350 MVt-dan aşağı olanların özəlləşdirilməsi və ya idarəetməyə verilməsi məsələsinə baxılması mümkün hesab edilmişdir.</p> <p>Paralel olaraq, bu sahədə əməkdaşlıq etməyə maraq göstərən beynəlxalq təşkilatlar (Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı) və məsləhətçi şirkətlərlə, habelə potensial xarici investitorlar və operator şirkətləri ilə danışıqlara başlanılmışdır.</p>

1.	Optimal elektrik stansiyalarının özəlləşdirilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2018	İşçi qrupunun iclaslarında tədbirin icrası ilə bağlı geniş fikir mübadiləsi aparılmış, mövcud elektrik stansiyalarında elektrik enerjisinin istehsalının vəziyyəti, qoyuluş, imkan və faktiki gücləri müzakirə olunmuşdur. İlk növbədə su və ya istilik elektrik stansiyalarının özəlləşdirilməsi, habelə maya dəyəri yüksək olan rentabelsiz elektrik stansiyalarının, yoxsa istehsal sahəsində rəqabət mühitinə daha tez nail olmaq məqsədi ilə investorlar üçün cəlbedici olan stansiyaların əlavə investisiya qoyuluşu öhdəlikləri ilə özəlləşdirilməsi kimi məsələlər nəzərdən keçirilmişdir. İşçi qrupu tərəfindən gəlinən qənaətə əsasən, elektrik stansiyalarının əsas kapital qoyuluşları tələb edən və rentabelli fəaliyyət göstərməyən stansiyalar sırasından seçilməsi məqsədəuyğun hesab edilmişdir.
2.	Strateji baxımdan özəlləşdirmə predmeti olmayan mühüm aktivlərin müəyyən edilməsi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2018	Məsələ İşçi qrupunda müzakirə olunmuş və strateji baxımdan özəlləşdirmə predmeti olmayan mühüm aktivlərə dair təxmini meyarlar müəyyən edilmişdir. Hazırda həmin meyarların aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılması istiqamətində işlər aparılır.
3.	Aparılmış qiymətləndirmənin nəticələri əsasında elektrik stansiyalarının özəlləşdirilməsi üzrə müvafiq təkliflərin hazırlanması və	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2018	Bununla bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamının layihəsi hazırlanmışdır. Hazırda həmin layihənin aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılması istiqamətində işlər aparılır.

	aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi		Nazirliyi, “Azərenerji” ASC		
3.1.3.	İnvestor seçmək üçün tenderlərin elan edilməsi	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azərenerji” ASC	2018-2020	Enerji təchizatını təmin etmək məqsədilə əlavə istehsal güclərinin yaradılması ilə bağlı qərar qəbul edildikdən sonra Azərbaycan Respublikasının satınalmalara dair qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq keçiriləcək tenderlərdə müvafiq məsələlərlə bağlı tədbirlər həyata keçiriləcəkdir.
1.	Təchizatçı və ya investor seçmək üçün şəffaf meyarlar əsasında modernləşdirməyə dair tenderlərin elan edilməsi və keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azərenerji” ASC	2018-2019	
2.	Tenderin nəticəsində təchizatçı şirkət və ya özəl tərəfdaşın seçilməsi	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azərenerji”	2018-2019	Enerji təchizatını təmin etmək məqsədilə əlavə istehsal güclərinin yaradılması ilə bağlı qərar qəbul edildikdən sonra Azərbaycan Respublikasının satınalmalara dair qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq keçiriləcək tenderlərdə müvafiq məsələlərlə bağlı tədbirlər həyata keçiriləcəkdir.

			ASC		
3.	Modernləşdirmə işlərinin gedişatına nəzarət mexanizminin işlənilib hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2019	
4.	Tenderdə seçilmiş təchizatçı və ya özəl tərəfdaş ilə birgə modernləşdirmə işlərinin aparılması	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2019-2020	
5.	İdarəetmə mexanizmlərindən istifadə etməklə modernləşdirmə işlərinə nəzarətin həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2019-2020	

3.2. Elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması, elektrik enerjisi verilişinin və paylanması keyfiyyətinin yüksəldilməsi

3.2.1.	Səmərəliliyin artırılması məqsədilə icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. Səmərəlilik və keyfiyyət səviyyələrinin müqayisəli təhlili, itkilərə ən çox səbəb olan hissələrin aşkarlanması, elektrik verilişi və paylama şəbəkələri üzrə araşdırmaların aparılması, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, habelə bu istiqamətlərdə icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Energetika Nazirliyi, "Azərişiq" ASC və "Azərenerji" ASC-nin nümayəndələrindən ibarət işçi qrupu yaradılmışdır. Səmərəliliyin artırılması üzrə icra mexanizmlərinin müəyyən edilməsi üçün Tədbirlər Planı hazırlanmış və Energetika Nazirliyinin 29 dekabr 2017-ci il tarixli 49 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir. Tədbirlər Planı icra edilməsi və icra barədə nazirliyin mütəmadi olaraq məlumatlandırılması məqsədi ilə "Azərişiq" ASC və "Azərenerji" ASC-yə göndərilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
1.	Səmərəlilik və keyfiyyət səviyyələrinin müqayisəli təhlili, itkilərə ən çox səbəb olan hissələrin aşkarlanması, elektrik verilişi və paylama şəbəkələri üzrə	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	3.2.1. bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə "Azərenerji"ASC tərəfindən 11.10.17-ci il tarixli DƏ/280 sayılı əmr ilə alt işçi qrupu yaradılmışdır. Enerji bazarının tərkib hissəsi olan ötürücü və paylayıcı şəbəkələrin müstəqil

	araşdırmaların aparılması, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, habelə bu istiqamətlərdə icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə ekspertlərdən və aidiyyəti tənzimləyici orqanların nümayəndələrindən ibarət işçi qrupun yaradılması				operatorlar tərəfindən idarə olunması beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla təhlil edilmişdir. Nazirlik tərəfindən hazırlanan "Elektroenergetika haqqında" və Avropa İttifaqının EU4Energy proqramı çərçivəsində Beynəlxalq Enerji Xartiyasının dəstəyi ilə hazırlanan "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanun layihələrində ötürücü və paylayıcı şəbəkələrdə keyfiyyətin və səmərəliliyin yüksəldilməsi, itkilərin azaldılması məsələləri öz əksini tapmışdır (hazırlanan qanun layihələri və Beynəlxalq Enerji Xartiyası ilə aparılmış danışıqlar, görülmüş işlər barədə sənədlər əlavə olunur).
2.	Bu Strateji Yol Xəritəsində müəyyən edilmiş istiqamətlərdə təhlillər aparılmaqla səmərəliliyin artırılması üzrə icra mexanizmlərinin müəyyən edilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	Energetika Nazirliyində 29.12.2017-ci il tarixli 49 nömrəli əmr əsasında Tədbirlər planı hazırlanmışdır.
3.2.2.	Modernləşdirmə işləri üçün baş planın hazırlanması	"Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	"Azərenerji" ASC-də işçi qrupu yaradılmışdır. Baş plan hazırlanıb və tədbirlər planının icrası üçün təkliflər Nazirlər Kabinetinə və Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir. "Modernləşdirmə işləri üçün baş planın hazırlanması" yarım bəndlərinin icrasına dair "Azərenerji" ASC-də 7 fevral 2018-ci il tarixli, DƏ/32 sayılı Əmr hazırlanmışdır.

1.	Modernləşdirmə işləri üçün baş planın hazırlanması (mövcud yenidənqurma və genişləndirmə planlarından istifadə edilməklə, eləcə də yenidən qurulmasına zərurət olan sahələr üzrə işlərin hansı dövrdə icra olunmasına dair dəqiq müəyyən edilmiş intervallar nəzərə alınmaqla) və dövlət-özəl tərəfdaşlığı modelinə əsaslanmaqla, ən çox itkilərin baş verdiyi sahələri prioritetləşdirməklə, aydın icra göstəricilərini və hədəfləri müəyyən etməklə, bu modernləşdirmə işləri üzrə məsul tərəflərin müəyyən edilməsi	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	“Azərenerji” ASC ilə birlikdə modernləşdirmə işləri üçün baş plan hazırlanmış və təsdiq olunmuşdur.
2.	Tenderin elan edilməsi	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2018	Tədbirin icrası 2018-ci ildə təmin olunacaqdır.
3.	Baş plana uyğun olaraq modernləşdirmə fəaliyyətinin həyata keçirilməsi	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici	2018-2020	2018-2020-ci illərdə baş plana uyğun olaraq modernləşdirmə fəaliyyəti həyata keçiriləcəkdir.

			orqan		
4.	Modernləşdirmə fəaliyyətinin baş plana uyğunluğuna nəzarət mexanizminin işlənilib hazırlanması	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2018	Modernləşdirmə fəaliyyətinin baş plana uyğunluğuna nəzarət mexanizminin işlənilib hazırlanması istiqamətində işlər aparılır.
5.	İşlərin gedişatına nəzarət edilməsi	“Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2018-2020 (mütəmadi)	İşlərin gedişatına nəzarət ediləcəkdir.
3.2.3.	Elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən əsas icra göstəricilərinin (ƏİG) tətbiq edilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, “Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC	2017-2020	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC istehlakçıları, xüsusən də yük dəyişkənliklərinin baş verdiyi sənaye qurğularına malik polad və alüminium istehsalçıları üçün elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən ƏİG-lər tətbiq edilməsi məqsədilə “Elektrik enerjisinin əsas keyfiyyət göstəricilərinə nəzarət və elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərini təhrif edən mənbənin (mənbəyə istiqamətin) təyin edilməsi” metodikası hazırlanmışdır. Adıçəkilən təlimata baxılması üçün İqtisadiyyat Nazirliyinə 26.12.2017-ci il tarixli 02-12-1189 nömrəli məktubla təqdim olunmuş və 05.02.2018-ci il tarixli İN-X/O-

					1299/2018 nömrəli məktubla metodikaya dair rəy və təkliflərin olmadığı bildirilmişdir. Bu metodikanın gələcəkdə adıçəkilən müəssisələrdə, həmçinin "Azərenerji" ASC-də və "Azərişiq" ASC-də qarşılıqlı işçi sənəd kimi istifadə olunması məqsədilə aidiyyəti qurumlara müvafiq məktublarla (28.12.2017-ci il tarixli 02-09-1209 nömrəli) təqdim olunmuş və "Azərişiq" ASC-nin Texniki Şurasında geniş müzakirə olunaraq təsdiq edilmişdir. Adıçəkilən metodikanın tətbiqinin məqsədəuyğunluğuna dair aidiyyəti qurumlardan Energetika Nazirliyinə məktublar daxil olmuşdur (17.01.2018-ci il tarixli 03/26/79 nömrəli və 18.01.2018-ci il tarixli NA-18/0042 nömrəli). (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
1.	İstehlakçılar, xüsusən də yük dəyişkənliklərinin baş verdiyi sənaye qurğularına malik polad və alüminium istehsalçıları üçün elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən ƏİG-lər tətbiqi ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin və mövcud vəziyyətin təhlil edilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	İstehlakçılar, xüsusən də yük dəyişkənliklərinin baş verdiyi sənaye qurğularına malik polad və alüminium istehsalçıları üçün elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən ƏİG-lərin tətbiqi ilə bağlı rəy və təkliflərin təqdim edilməsinə dair aidiyyəti üzrə "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-yə müraciətlər ünvanlanmışdır (23.10.2017-ci il tarixli 02-12-46 nömrəli telefoqramla). "Azərişiq" ASC-dən Energetika Nazirliyinə daxil olan 04.12.2017-ci il tarixli BN-17/0170 nömrəli məktubda polad və alüminium istehsal edən elektrik enerjisi istehlakçılarında mövcud vəziyyət

					beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla geniş təhlil edilmişdir.
2.	Araşdırmaların nəticəsində elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən ƏİG-lərin müəyyən edilməsi (itkilərin idarə edilməsi üzrə ƏİG-lər daxil olmaqla)	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2018	Tədbirin icrasına başlanılmışdır.
3.	ƏİG-lər tətbiq edilməklə elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətinin və itkilərin idarə edilməsinin izləmə sisteminin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2019	
4.	İzləmə sisteminin tətbiqi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2019-2020	
3.2.4.	İtkilərin azaldılması üçün sayğacların quraşdırılması	"Azərişiq" ASC, "Azərenerji" ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	2017-ci il üçün Tədbirlər planı hazırlanmışdır. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.
1.	Ötürücü və paylayıcı şəbəkələrin inkişafını nəzərə alaraq elektrik enerjisinin uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər planının hazırlanması	"Azərişiq" ASC, "Azərenerji" ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	2018-ci ildə enerji sisteminin texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasına dair nəzərdə tutulan Tədbirlər Planı "Azərenerji" ASC-nin 2018-ci il tarixli DƏ/52 sayılı Əmri ilə təsdiq edilmişdir. Mərkəzi Dispetçer İdarəsi üzrə elektrik stansiyalarında və YS-

					larda qoyulmuş sayğacların Enerjinəzarət xidməti ilə birlikdə yoxlanılması və yenidən quraşdırılması, ES-lərdə və sistemtəşkiledici YS-larda əmələ gəlmiş qeyri-balansın yaranma səbəblərinin araşdırılması və aradan qaldırılması, Enerjinəzarət xidməti üzrə ES-lərdə və YS-larda sərhəd hesabat sayğaclarının növbəti dövlət yoxlanmasından keçirilməsinin təşkil edilməsi, stansiyalarda və YS-larda uçot sisteminin dövrlərində yaranmış nöqsanlarla əlaqədar enerji itkilərinin qarşısını almaq üçün yoxlamaların keçirilməsi tədbirləri təsdiq edilmiş və Tədbirlər Planında nəzərdə tutulmuşdur.
2.	Tədbirlər planının icrası	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	27 500 ədəd smart və sms tipli, 269 848 ədəd elektron tipli sayğaclar quraşdırılmışdır, 2500-dən artıq bağlantıda elektrik enerjisinin uçotu dəqiqləşdirilmişdir. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.
3.	Sayğaclardan əldə edilən məlumatların dəqiqləşdirilməsi üçün monitorinqlərin təşkili	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018 (mütəmadi)	Elektrik stansiyalarında və ötürücü şəbəkələrinin YS-lardə hər ayın 10, 20 və ayın axırında sayğaclardan əldə edilən məlumatların dəqiqləşdirilməsi üçün monitorinqlər keçirilir.
3.2.5.	Elektrik enerjisinə yaranacaq tələbatın qarşılınması məqsədilə elektrik şəbəkələrində işlərin aparılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2017-2020	

			Nazirliyi		
1.	Tikinti-quraşdırma işləri və kənd təsərrüfatının inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində elektrik enerjisinə yaranacaq tələbatın qarşılınması məqsədilə tədbirlər planının hazırlanması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	<p>Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası şəhər və rayonlarında paylayıcı elektrik şəbəkələrinin yenidənqurulması və inkişaf etdirilməsi üzrə 2016-2025-ci illər üzrə Tədbirlər Planı (Master Plan), habelə kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrinin inkişafına dair Tədbirlər Planları hazırlanmışdır.</p> <p>Həmçinin, elektrik enerjisinə olan tələbatın artımı ilə əlaqədar yeni güc mərkəzlərinin yaradılması nəzərdə tutulur. Yeni güc mərkəzlərinin inşası ilə əlaqədar onların şəbəkələrə qoşulması təmin olunacaqdır. Bu halda şəbəkələrin seçilmiş iş rejimləri elektrik enerjisi itkilərinin azalmasının və elektrik enerjisinin səmərəliliyinin təmin olunmasına imkan verəcəkdir. Eləcə də, respublikada elektrik enerjisində olan tələbatın illər üzrə artım dinamikasına uyğun olaraq şəbəkələrin genişlənməsi və yeni güc mərkəzlərinin yaranması işləri paralel aparılmalıdır. Hal-hazırda “Azərenerji”ASC-də hazırlanan 2019-2022-ci illər üzrə investisiya proqramında (2018-ci ili nəzərə almaqla) və “Azərbaycan Elmi- Tədqiqat Energetika və Layihə-Axtarış İnstitutu” MMC tərəfindən hazırlanmış hesabatda (qoşma 1 EE tələbat-2017) öz əksini tapmışdır.</p>
2.	Tədbirlər planının icrası	“Azərişiq” ASC,	Tənzimləyici	2018-2020	“Azərişiq” ASC tərəfindən 2017-ci ildə 110

		“Azərenerji” ASC	orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi		kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 8 ədəd yarımstansiya tikilib və yenidən qurulub, 88,4 km hava xətləri çəkilib, 35 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 33 ədəd yarımstansiya tikilib, 272,3 km hava xətləri çəkilib, 10-6 kV-luq elektrik şəbəkələr üzrə 705 ədəd yarımstansiya tikilib, 1002 km elektrik verilişi xətləri çəkilib, 0,4 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 2990,5 km ÖİN xətləri inşa edilmişdir.
3.2.6.	Elektrik enerjisinin ötürülmə və paylanma sisteminin təkmilləşdirilməsi	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	Ölkə üzrə elektrik enerjisinin ötürülmə və paylanma sistemi ilə bağlı təhlillər aparılmışdır. Bakı şəhərində 110 kV-luq dairəvi elektrik təchizatı sisteminin yaradılması istiqamətində 2017-ci ilin birinci yarımilliyində təkmilləşdirmə işlərinin davamı olaraq “Ağ Şəhər” layihəsinin 1-ci hissəsi üzrə “Həzi Aslanov” və “Ağ şəhər-1” yarımstansiyaları arasında 2 dövrəli 110 kV-luq kabel xətləri quraşdırılmışdır. Bakı şəhərini elektrik enerjisi ilə təmin edən 220 kV-luq “Səngəçal”, “Müşfiq”, “Xırdalan”, “Nizami”, “Hövsan” qovşaq yarımstansiyaları və Şimal Elektrik Stansiyası öz aralarında əlaqələndirilərək “Azərişiq” ASC tərəfindən 110 kV-luq 6-cı yeni dairəvi təchizat sxemi yaradılmışdır. 110 kV-luq yarımstansiyalarda yüklərin bir mənbədən digər mənbəyə ötürülməsi üçün 35 kV-luq dairəvi elektrik təchizatı sistemə yeni yaradılan 67 ədəd elektrik təchizat sxemi daxildir. Bununla yanaşı “Azərişiq” ASC-nin yarandığı dövrdən Respublikanın 28 rayonu

					və 110 və 35 kV-luq yeni yaradılan dairəvi elektrik təchizat sxemləri vasitəsi ilə əlaqələndirilmişdir. 3 ədəd 110 kV-luq yarımstansiya SCADA sisteminə qoşulmuşdur. Paylayıcı şəbəkənin idarə olunması imkanlarının daha da genişləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi üçün mövcud SCADA sisteminin bazasının imkanlarının artırılması işləri həyata keçirilmişdir.
1.	Ölkə üzrə elektrik enerjisinin ötürülmə və paylanma sistemi ilə bağlı təhlillərin aparılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	Təhlillər mütəmadi olaraq aparılır. Hal-hazırda “Azərenerji”ASC-də hazırlanan 2019-2022-ci illər üzrə investisiya proqramında (2018-ci ili nəzərə almaqla) bu alt tədbir öz əksini tapmışdır.
2.	Təhlillərin nəticəsində çatışmazlıqlar olan sahələr prioritetləşdirməklə əhatəli baş planın hazırlanması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	Təhlillərin nəticəsində çatışmazlıqlar olan sahələr prioritetləşdirməklə əhatəli baş planın hazırlanmasında işlər davam etdirilir.
3.	Baş planın icrası	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2020	Baş planın icrası davam etdirilir.
3.2.7.	Ötürücü və paylayıcı şəbəkə üzrə məlumat bankının yaradılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi,	2017-2020	

			İqtisadiyyat Nazirliyi		
1.	Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sisteminin yaradılması ilə bağlı araşdırmanın aparılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	<p>Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sisteminin yaradılması ilə bağlı araşdırma aparılmışdır. Elektron Xəritə üzərində İdarəetmə Sistemi (EXİS) yaradılmış və EXİS-in “ASAN xidmət”in elektron sistemine inteqrasiya edilərək sistem üzərindən elektron xidmətlərin göstərilməsi və EXİS vasitəsi ilə göstərilən elektron xidmətlərin sayının artırılması, elektrik təchizatı şəbəkəsinə qoşulma nöqtələrində şəbəkənin sərbəst güclərinin EXİS üzərindən internet sahifəsində yerləşdirilmişdir.</p> <p>EXİS-in əhəmiyyəti müəssisənin istismar fəaliyyəti, onun sahələri, avadanlıqlar, materiallar, funksional bölmələr, o cümlədən insan resursları, mühasibatlıq və nəqliyyatın, fəaliyyət haqqında qrafik və mətn məlumatlarının sistemin informasiya bazasında toplanaraq məsafədən idarəetməklə nəzarət olunma, işəsalma, dayandırma, yönləndirmə və s. əməliyyatların sistem vasitəsilə həyata keçirilməsidir. Məlumatların qəbul edilməsi, emal edilməsi, yığılması, təhlili, yenilənməsi, istifadəçiyə ötürülməsi, qorunması, arxivləşdirilməsi və bütün bu proseslərin idarə olunması real vaxt rejimində aparılır.</p>
2.	Elektron xəritə üzərində Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji”	Tənzimləyici orqan,	2018	Bu istiqamətdə işlər aparılır.

	İdarəetmə Sisteminin yaradılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi		
3.	Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sisteminin fəaliyyətinin təmin olunması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2020	Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sisteminin fəaliyyətinin təmin olunması istiqamətində işlər davam etdirilir.
3.2.8.	İtkilər barədə ictimaiyyətin məlumatlandırılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	
1.	İtkilərin minimuma endirilməsi işlərinin hədəf və nəticələrinin ictimaiyyətə açıqlanması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020 (mütəmadi)	“Azərenerji” ASC - nin saytında (www.azerenerji.gov.az) 2 noyabr 2017-ci il tarixində yerləşdirilən “İctimaiyyətlə əlaqələr və mətbuat xidmətinin məlumatı”nda Strateji Yol Xəritəsi çərçivəsində elektrik enerjisinin itkilərinin azaldılması və ötürülməsinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi məqsədilə görülən tədbirlərin davam etdirilməsi ilə əlaqədar informasiya ictimailəşdirilmişdir. Həmçinin, Kütləvi informasiya vasitələrində istehlakçılar tərəfindən elektrik enerjisinə qənaət olunmasının vacibliyini göstərən reklam çarxları göstərilmiş, elektrik enerjisindən qənaətlə istifadəyə aid “Azərişiq” ASC-nin Tədris Mərkəzi

					tərəfindən seminarlar keçirilmiş, bukletlər və kitablar hazırlanmışdır. Bu barədə "Azərişiq" ASC-nin rəsmi internet portalında statistik məlumatlar yerləşdirilmişdir. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilməkdədir.
3.2.9.	İtkilərin azaldılması layihələrinin prioritetləşdirilməsi	"Azərişiq" ASC, "Azərenerji" ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	2017-ci il "Azərişiq" ASC tərəfindən 0,4 kV-luq şəbəkənin və uçotun bərpası ili elan edilmişdir. Bu istiqamətdə işlər Respublikanın 51 rayonunun 181 kənd və qəsəbələrində aparılmaqdadır, 29 kənddə bu işlər yekunlaşmışdır. 16600 abonentin elektrik uçotu sistemi yenidən qurulmuşdur. Bu məqsədlə 1000 km-dən çox ÖİN xətləri çəkilmişdir. Asiya İnkişaf Bankı tərəfindən ayrılmış maliyyə vəsaiti hesabına həyata keçirilən bu tədbirlər hazırda da davam etdirilir. Respublikanın 13 rayonunun 142 kəndində 2313 km ÖİN xətləri çəkilmiş, 58900 abonentin uçot sistemi bərpa olmuşdur. İtkilərin azaldılması üçün texniki və təşkilatı tədbirlər həyata keçirilməklə ilk növbədə elektrik enerjisi itkiləri daha çox olan şəbəkələr seçilərək layihələndirilmiş, gərginlik hədlərinə uyğun güc mərkəzləri, elektrik veriliş xətlərinin məsafələri normalara uyğun tikilmişdir. Yüklərin simmetrik paylanması üçün tədbirlər həyata keçirilmiş, tələb olunan güclərə uyğun elektrik şəbəkələrinin gərginlik sinfi dəyişdirilmişdir. Bu istiqamətdə işlər davam

					etdirilir.
1.	İtkilərin azaldılması layihələrinin prioritetləşdirilməsi məqsədilə hər bir layihələr üzrə investisiya tələbinin araşdırılması və mənfəət-zərər təhlilinin aparılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	Şəbəkələrdə istismar müddətini başa vurmuş elektrik verilişi xətlərinin yenisi ilə əvəz edilməsi, YS-larda istismar müddətini başa çatmış transformatorların yeni və daha güclü ilə əvəz edilməsi, Dispetçer İdarəetmə sisteminin (SCADA layihəsinin 3-cü fazanın) layihələndirilməsi Almaniyaya Federativ Respublikasının VPC Gmbn şirkətinin hesabatında da qeyd edildiyi kimi, prioritet layihələr hesab olunur. Hal-hazırda “Azərenerji”ASC-də hazırlanan 2019-2022-ci illər üzrə investisiya proqramında (2018-ci ili nəzərə almaqla) bu alt tədbir öz əksini tapmışdır.
3.3. İstehlakda səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün optimal mexanizmlərdən istifadə					
3.3.1.	İstehlakçılarla istehsalçıların maraqlarının uzlaşdırılması üçün optimal qiymətlərin müəyyənləşdirilməsinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	
1.	Xərçi əks etdirən (elektrik enerjisinin qiymətlərini subsidiyalaşdırmadan) tariflərin tətbiqi ilə bağlı araşdırmaların aparılması	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	Tədbirin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupun 3 iclası keçirilmişdir. İşçi qrupun iclaslarında müzakirələr aparılaraq, son tarif tənzimlənməsinin istehlakçıların və istehsalçıların maraqlarının uzlaşdırılması, iqtisadiyyatın dinamik və intensiv inkişafına əlverişli şəraitin yaradılması, resurslardan məqsədyönlü və səmərəli istifadə edilməsi, dövlət büdcəsinə

					daxilolmaların səviyyəsi, subsidiya və dotasiyaların mərhələlərlə aradan qaldırılması, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, tələb-təklif səviyyəsi, malın (işin, xidmətin) ölkədaxili istehsal şərtləri, dünya bazar qiymətləri və s. bu kimi amillər nəzərə alınmaqla, optimal qiymətlər tətbiq edilməklə həyata keçirildiyi bildirilmiş və aparılmış araşdırmalara əsasən hazırda, digər ölkələrlə müqayisədə ölkəmizdə daha aşağı tariflərin tətbiqinin məqsədəuyğunluğu vurğulanmış, bu cür konservativ yanaşmanın tətbiqinin ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, istehsal subyektlərinin ucuz enerji ilə təmin edilməsi məqsədini daşdığı qeyd edilmişdir. Minimal səviyyədə müəyyənləşdirilən tariflər gəlirin əldə edilməsi ilə bağlı xərcləri qarşılamaqla bərabər, sahə üzrə xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, investisiya qoyuluşlarının da müəyyən səviyyədə təmin edilməsinə imkan yaratmaqla yanaşı, enerji təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən inhisarçı subyektlərini öz xərclərini optimallaşdırmağa məcbur edir (sənədlər əlavə olunur).
2.	Xərci əks etdirən (elektrik enerjisinin qiymətlərini subsidiyalaşdırmadan) tariflərin tətbiqi ilə bağlı təkliflərin verilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
3.	Satınalma qiymətinin paritetlik göstəriciləri nəzərə alınmaqla,	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan,	2018	

	son istifadəçi tariflərinin beynəlxalq müqayisəli qiymətləndirilməsinin həyata keçirilməsi məqsədilə işçi qrupun təşkil edilməsi		İqtisadiyyat Nazirliyi		
4.	İşçi qrup tərəfindən təkliflərin təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
5.	Ev təsərrüfatlarına tətbiq edilən ikisəviyyəli tarif sisteminin və tariflərin tətbiq olunduğu istehlak həcmi hədlərinin əhali qrupunun istehlakına təsirinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
6.	Araşdırmanın nəticəsində təkliflərin hazırlanaraq təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2019	
7.	Bəzi sənaye sahələri üçün güzəştlərin azaldılmasının, qiymətlərin günün vaxtına görə diferensiasiya edilməsinin, infrastrukturun yaradılmasına çəkilən xərclərə əsaslanan qiymətlərin tətbiqinin nəzərdən keçirilməsi zamanı aztəminatlı istehlakçı kateqoriyaları üzrə son istehlakçı qiymətlərinin	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	

	dəyişməz saxlanılması ilə bağlı araşdırmaların aparılması				
8.	Araşdırmanın nəticəsində təkliflərin hazırlanaraq təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2019	
9.	Pik saatlarda yüklənməni azaltmaq üçün günün müxtəlif vaxtlarına (gecə və gündüz) uyğun elektrik enerjisi tariflərinin tətbiq edilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
10.	Qiymətləndirmənin nəticəsində müvafiq təkliflərin hazırlanması və təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2019	
11.	Sifariş əsasında ayrılmış həcm və sərfiyyat arasında uyğunsuzluğun aradan qaldırılması üçün elektrik enerjisi üzrə əlavə haqların müəyyən edilməsi ilə bağlı araşdırmaların aparılması	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
12.	Araşdırmanın nəticəsində təkliflərin hazırlanaraq təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2019	
13.	Reaktiv enerjiden istifadənin səmərəliliyinin artırılması barədə araşdırmaların	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat	2018	

	aparılması		Nazirliyi		
14.	Araşdırmanın nəticəsində təkliflərin hazırlanaraq təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2019	
3.3.2.	Elektrik enerjisindən istifadə modellərinin müzakirə olunması	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2018	
1.	Elektrik enerjisindən istifadə modellərini və tələbini müəyyənləşdirmək üçün mühüm sənaye tərəfdaşlarının təmsilçiləri ilə müzakirələrin təşkili	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	Tədbirlər planının 3.3.2-ci yarım bəndinin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupun 2 iclası keçirilmişdir. Hazırda qeyri-əhali üzrə elektrik enerjisinin tarifi istehlak həcminə görə 9 qəpik/kVts, enerji təchizatı birbaşa 35 və 110 kilovoltluq xətlərlə həyata keçirilən, orta aylıq enerji istehlakı 5 milyon kilovat-saatdan az olmayan kimya və alüminium sənayesi, dağ-mədən filizi əsasında poladərilmə istehsalı müəssisələri və məlumatların emalı, qeydə alınması və ötürülməsi üzrə fəaliyyət göstərən məlumat mərkəzləri üçün topdansa satış tarifi gecə 2,8 qəpik/kVts və gündüz 5,8 qəpik/kVts təşkil edir. ADB-nin "Elektrik enerjisi sektorunun maliyyə bərpası planının hazırlanması" layihəsi çərçivəsində yaradılmış məsləhətçi qrupla Maliyyə, energetika, iqtisadiyyat Nazirlikləri, Tarif (qiymət) Şurasının Katibliyi, "Azərenerji"

					ASC və "Azərişiq" ASC-nin nümayəndələri arasında çoxtərəfli, məsləhətçi qrupla Katibliyin nümayəndələri arasında ikitərəfli görüşlər təşkil edilərək elektrik enerjisindən istifadə modelləri üzrə müzakirələr aparılmışdır. "Baku Steel Company" MMC, "Norm" MMC, "Azəryod" MMC və "STDC" MMC-nin nümayəndələri ilə elektrik enerjisindən istifadə modelləri müzakirə edilmişdir (sənədlər əlavə olunur).
2.	Strateji vacib istehlakçı kateqoriyalarının müəyyən edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
3.	Həmin sahələrin qorunması üçün stimullaşdırma tədbirlər ilə bağlı təkliflərin hazırlanması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
3.3.3	İstehlakçıların sərfiyyat proqnozlarının nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	
1.	Tarif dəyişikliklərinin elektrik sərfiyyatına təsirinin təhlili	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika	2017	Bu yarım bəndin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupun 2 iclası keçirilmişdir.

			Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi		<p>“Azərişiq” ASC tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar əsasında 2016-cı ilin ilk 9 ayı ilə 2017-ci ilin eyni dövrü üzrə elektrik enerjisi istehlakının səviyyəsi müqayisəli şəkildə təhlil edilmişdir. Müqayisəli dövrdə əhali istehlakçı qrupu üzrə elektrik enerjisi istehlakının ümumi səviyyəsi 7,3 faiz (415 milyon kVts) enmiş, qeyri-əhali istehlakçı qrupu üzrə isə 4,8 faiz (335 milyon kVts) yüksəlmişdir. Diferensial tariflərin tətbiqi əhali istehlakçı qrupunu elektrik enerjisindən daha səmərəli və qənaətli istifadəyə təşviq etmişdir. Nəticədə müqayisəli dövrdə əhali abonentlərinin orta aylıq istehlakı 249 kilovat-saata enmişdir. Halbuki, son tarif tənzimlənməsi zamanı aparılmış təhlillərə əsasən əhəlinin elektrik enerjisi üzrə faktiki orta aylıq istehlak həcmi 300 kilovat-saat olması bir sıra inkişaf etmiş və etməkdə olan ölkələrlə müqayisədə yuxarı göstərici idi. Ümumilikdə, qiymətqoyma mexanizmlərindəki dəyişikliklər daxili tələbatda əhali üzrə istehlak həcmi azalmasına səbəb olsa da, ölkə iqtisadiyyatının inkişafı baxımından qeyri-əhali üzrə artım müşahidə olunur (sənədlər əlavə olunur).</p>
2.	Gələcək sərfiyyat proqnozlarının nəzərdən keçirilməsi ilə daxili tələbatın artımının daha dəqiq müəyyənləşdirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2017 (mütəmadi)	<p>Ümumilikdə, qiymətqoyma mexanizmlərindəki dəyişikliklər daxili tələbatda əhali üzrə istehlak həcmi azalmasına səbəb olsa da, ölkə iqtisadiyyatının inkişafı baxımından qeyri-</p>

			Nazirliyi		<p>əhali üzrə artım müşahidə olunur. Ölkə üzrə enerji balansının təsdiq edilməsi ilə bağlı "Azərbaycan Respublikasının enerji balansının təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi 29.11.2017-ci il tarixli İN-X/O-14948/2017 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. Layihədə enerji balansının son üç il üzrə faktiki, növbəti il üzrə isə proqnoz göstəriciləri əsasında tərtib olunması öz əksini tapmışdır ki, bu da istehlakçıların sərfiyyat proqnozlarının periodik olaraq nəzərdən keçirilməsinə imkan yaradacaqdır. Göstərilənlərlə yanaşı, enerji bazarında istehsalçı və istehlakçı müəssisələr arasında əlaqələndirmənin gücləndirilməsi məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən təqdim edilmiş ölkə üzrə enerji istehsalçılarının, illik elektrik enerjisi istehlakı 50 milyon kilovat-saatdan və ya illik təbii qaz istehlakı 10 milyon kubmetrdən çox olan müəssisələrin nümayəndələrindən ibarət yenilənməyə açıq olan siyahı üzrə əlaqələndirmə qrupu yaradılmış və siyahı müvafiq işçi qrupun 14.12.2017-ci il tarixli protokolu ilə təsdiq edilmişdir (sənədlər əlavə olunur).</p>
3.	Yaranmış ehtiyat həcmi hesabına elektrik enerjisinin ixracı imkanlarının qiymətləndirilməsi (qiymətqoyma	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2017-2020	<p>"Azərişiq" ASC tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar əsasında 2016-cı ilin və 2017-ci ilin ilk 9 ayı üzrə elektrik enerjisi istehlakının səviyyəsi müqayisəli şəkildə təhlil edilmişdir. Müqayisə olunan dövrdə qiymətqoyma</p>

	mexanizmlərindəki dəyişikliklər daxili tələbatda istehlak həcmnin azalmasına səbəb olarsa)		Nazirliyi, “Azərenerji” ASC		mexanizmlərindəki dəyişikliklər daxili tələbatda əhali üzrə istehlak həcmnin azalmasına səbəb olsa da, ölkə iqtisadiyyatının inkişafı baxımından qeyri-əhali üzrə artım müşahidə olunur. Ümumilikdə, “Azərişiq” ASC tərəfindən elektrik enerjisinin satışı 0,6 faiz (80 milyon kilovat-saat) azalmışdır. Eyni zamanda, elektrik enerjisinin ixracının elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması nəticəsində əldə edilən faydalar hesabına artırılması məqsəduyğun hesab edilmişdir (sənədlər əlavə olunur).
3.4. Effektiv tənzimləmə və hərrac mexanizmlərinin yaradılması					
3.4.1.	Elektroenergetika sahəsində əsas tənzimləyici qanunun və digər əlaqəli sənədlərin təkmilləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. Həmin işçi qrupuna aidiyyəti qurumlardan olan əməkdaşlar cəlb edilmişdir. İşçi qrupunun iclasında müvafiq tədbirin icrası ilə bağlı aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verilmişdir. Elektroenergetika sektorunda istehsalın, ötürmənin, paylanmanın, istehlakın, alqı-satqının və enerji bazarının hüquqi əsaslarını müəyyən edən əsas qanun olaraq «Elektroenergetika haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu»nun yeni layihəsi beynəlxalq təcrübə və milli iqtisadiyyatın xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla Nazirlik tərəfindən işlənib

					hazırlanmışdır. Bu qanun layihəsi 21 noyabr 2017-ci il tarixli 01-18-355 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
1.	“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla elektroenergetika sahəsində əsas tənzimləyici qanun layihəsinin və digər əlaqəli sənədlərin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	«Elektroenergetika haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu»nun yeni layihəsi hazırlanmışdır.
2.	“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi akt layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və	Energetika Nazirliyi	Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	Qanun layihəsi 21 noyabr 2017-ci il tarixli 01-18-355 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

	mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi				
3.4.2.	Topdansatış bazarının yaradılması	Tənzimləyici orqan	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi yaradılmış və həmin Fərmanla Agentliyin Nizamnaməsi təsdiq edilmişdir. Elektroenergetika sektorunda istehsalın, ötürmənin, paylanmanın, istehlakın, alqı-satqının və enerji bazarının hüquqi əsaslarını müəyyən edən əsas qanun olaraq «Elektroenergetika haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu»nun yeni layihəsi beynəlxalq təcrübə və milli iqtisadiyyatın xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla Nazirlik tərəfindən işlənilib hazırlanmışdır. Bu qanun layihəsi 21 noyabr 2017-ci il tarixli 01-18-355 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.
1.	Elektrik enerjisi üzrə topdansatış bazarının yaradılması ilə bağlı təkliflərin	Tənzimləyici orqan	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2017	Topdansatış bazarının yaradılması məqsədilə elektrik enerjisi bazarının yaradılması və fəaliyyətini tənzimləyən

	verilməsi		Nazirliyi		qanunvericilik bazasının formalaşdırılması zəruridir. Qeyd edilən sahələr Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun yeni layihəsində öz əksini tapmışdır. Eyni zamanda Nazirlik tərəfindən bir çox beynəlxalq və enerji sahəsində ixtisaslaşmış xarici təşkilatlar və ekspertlərlə birgə müvafiq sahənin – enerji bazarının yaradılması ilə bağlı əməkdaşlıq edilir, mütərəqqi xarici təcrübə öyrənilir.
2.	Elektrik enerjisi üzrə topdansaş bazarının yaradılması və investisiyaların cəlb edilməsi üzrə tədbirlərin görülməsi	Tənzimləyici orqan	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2020	Tənzimləyici orqanın fəaliyyətə başlaması və enerji bazarını tənzimləyən qanunvericilik aktının qəbulu topdansaş bazarının fəaliyyətə başlamasına imkan verəcəkdir. Bu tədbirlər 2018-ci ildə həyata keçiriləcəkdir.
3.4.3.	Özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi məqsədilə istehsal aktivlərinin prioritetləşdirilməsi	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi yaradılmış və həmin Fərmanla Agentliyin Nizamnaməsi təsdiq edilmişdir.
1.	Özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi məqsədilə istehsal aktivlərinin seçilməsi və prioritetləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması (strateji aktivlərin dövlət	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi,	2017-2018	

	mülkiyyətində saxlanılmasının vacibliyi nəzərə alınmaqla)		İqtisadiyyat Nazirliyi		
2.	Xərcləri əks etdirən qiymətlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə seçilmiş qurğular üzrə təhlillərin aparılması	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	
3.	Təhlillər əsasında səmərəliliyin yüksəldilməsi potensialının simulyasiya edilməsi	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	
4.	Özəlləşdirmə ilə bağlı təkliflərin hazırlanması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2019-2020	
3.4.4.	Dövlət-özəl tərəfdaşlığı mexanizmlərinin hazırlanması	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi,	2017-2020	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi yaradılmış və həmin Fərmanla Agentliyin

			İqtisadiyyat Nazirliyi		Nizamnaməsi təsdiq edilmişdir.
1.	Elektrik enerjisi istehsalı sahəsinə dövlət-özəl tərəfdaşlığı razılaşmaları əsasında yeni investisiyaların cəlb edilməsi üçün mexanizmlərin hazırlanması məqsədilə araşdırmaların aparılması	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	
2.	Araşdırmanın nəticəsində dövlət-özəl tərəfdaşlığı razılaşmaları əsasında yeni mexanizmlər (xüsusən bərpa olunan enerji sahələrinin maliyyələşdirilməsində "Tik-idarə et-təhvil ver" modeli əsasında, sonra isə stimullaşdırıcı tarif və hərraclar şəklində yeni mexanizmlər) ilə bağlı təkliflərin "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanması	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018-2019	
3.	"Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi aktların	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi,	2019-2020	

	layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi		İqtisadiyyat Nazirliyi		
Strateji hədəf 4. Səmərəli və effektiv qazpaylama infrastrukturunun yaradılması					
<i>4.1. Təbii qazın paylanması ilə bağlı bütün növ itkilərin minimuma endirilməsi</i>					
4.1.1.	Mövcud şəbəkənin hərtərəfli qiymətləndirilməsi və inkişaf planının hazırlanması	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	
1.	Mövcud şəbəkənin, o cümlədən qazpaylama xətlərinin hərtərəfli qiymətləndirilməsinin həyata keçirilməsi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	“Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı” (Baş plan) “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi tərəfindən hazırlanmış və SOCAR tərəfindən 31.05.2017-ci il tarixli SOCAR171000021160470024X00001 və

					SOCAR171000021160470024X00002 nömrəli məktublarla, korrektəldən sonra 19.12.2017-ci il tarixli SOCAR171000021631671373X00026, 21.12.2017-ci il tarixli SOCAR171000021630251613X00048 nömrəli məktublarla Energetika Nazirliyinə və İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim olunmuşdur ("Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı" (Baş plan) əlavə olunur).
2.	Modernləşdirmə xərci və itkilərin səviyyəsi kimi iki meyar üzrə regionların qruplaşdırılması ilə matrisin yaradılması	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	"Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı"nda modernləşdirmə xərcləri və itkilərin səviyyəsi kimi iki meyar üzrə regionların qruplaşdırılması ilə matris öz əksini tapmışdır. ("Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı"nda cədvəl 1.1.,1.2., 1.3.)
3.	Müəssisələr üzrə inkişaf planının hazırlanması	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	"Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı" (Baş plan) "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi tərəfindən hazırlanmış və SOCAR tərəfindən Energetika Nazirliyinə və İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim olunmuşdur. ("Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı"nda cədvəl 1.4.)
4.	İnkişaf planının icrası	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici	2017-2020	Strateji Yol Xəritəsinin 4.1.2 və 4.1.3 tədbirlərin əsas hədəfi qaz itkilərinin səviyyəsinin tələb olunan minimal göstəriciyə çatdırılması, qazpaylama şəbəkəsinin köklü surətdə yenidən

			orqan	<p>qurulmasından ibarətdir. İlk hesablamalara görə qaz təchizatı sistemlərinin köklü surətdə yenidən qurulması üçün Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun (1-ci layihə) – 3,67 mlrd manat, hal-hazırda ən yüksək qaz itkisi olan 22 şəhər və rayon mərkəzləri (2-ci layihə) üzrə 1,2 mlrd manat investisiya qoyuluşu tələb olunacaqdır. Qeyd olunan investisiya qoyuluşları “Azəriqaz” İB-nin maliyyə imkanları xaricindədir. Lakin əsas hədəfə çatmaq üçün ən yüksək qaz itkisi olan Bakı şəhərində və Abşeron rayonunda daxili maliyyə imkanları hesabına 2017-ci ildə 171,8 km qaz xətti yenidən qurulmuşdur ki, bu da ötən ilə nisbətən orta hesabla 1,5 dəfə çoxdur. Eyni zamanda regionlarda da 2017-ci il ərzində daxili maliyyə imkanları hesabına, o cümlədən struktur bölmələrin gücü ilə 224,9 km qaz xətti yenidən qurulmuş, 1214 ədəd yeni qaz-tənzimləyici qurğu quraşdırılmışdır. Daxili maliyyə imkanları hesabına yerinə yetirilmiş işlər nəticəsində, 2016-cı il ilə müqayisədə 2017-ci ildə ölkə üzrə qəbul olunan qazın itki faizi 0,5%, Bakı və Sumqayıt şəhərləri və Abşeron rayonu üzrə isə 0,5% azalmışdır. Ümumiyyətlə 2016-cı illə müqayisədə 2017-ci ildə qaz itkiləri 35,4 mln kub metr civarında azalmışdır. 2017-ci il ərzində daxili maliyyə imkanları hesabına qaz xətləri üzərində görülmüş əsaslı təmir və yenidənqurma işlərinin, quraşdırılmış</p>
--	--	--	-------	---

					avadanlıqların ümumi dəyəri ƏDV daxil olmaqla 30 milyon manat təşkil etmişdir. Tədbirin maliyyələşdirilməsi üçün dövlət dəstəyinə ehtiyac vardır.
5.	Qazpaylama infrastrukturunu olmayan ərazilərdə qazpaylama şəbəkəsinin yaradılması və ya modernləşdirilməsi üçün baş planın hazırlanması	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	“Qaz İxrac” İdarəsi üzrə Qazpaylayıcı sistemin texniki vəziyyətinə mənfi təsirlərin azaldılması və istehlakçı məmnuniyyətinin artırılması üçün şəbəkəyə ötürülən təbii qazın təmizlənməsi üzrə 2017-2020-ci illəri əhatə edən 19 bənddən ibarət müvafiq “Tədbirlər Planı” hazırlanmışdır. (əlavə olunur).
6.	Baş planın icrası	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	<p>1. Magistral qaz kəmərlərinin daxili səthinin bərk və maye qarışıqlardan təmizlənməsi ilə bağlı Ø1220 mm-lik “Sangacal BQ-Qazıməmməd KS” MQK-də, Ø 720 mm-lik “Sangacal BQ-Qaradağ QPS” 90-41 atm-lik MQK-də, Ø1020 mm-lik “Sangacal BQ-Qazıməmməd KS” MQK-də və Ø 720 mm-lik “Qalmaz- 47-ci km” III xətt qaz kəməri qolunda təmizləyici qurğu buraxmaqla boruların daxili səthi mütəmadi olaraq təmizlənilir.</p> <p>2. Dövrü sınaq müddəti başa çatmış seperatorların texniki müayinəsi, yararlılıq dərəcəsinin yoxlanılması və yenidən sınaq olunması ilə bağlı daim işlər aparılır və 2017-cil də 6 ədəd seperatorlar sınaq olunmuşdur.</p> <p>3. 2017- ci ildə Xızı QPS, Qobustan QPS, Masazır QPS, Qaracuxur QPS, Zabrat2 QPS, 30-cu sahə QPS-lərdə təbii qazın</p>

				<p>tərkibindən bərk və maye qarışığının ayrılması üçün seperatorlar quraşdırılmışdır.</p> <p>4. “5-ci siyirtmə”, “Mərdəkan bağları”, “Maştağa”, “Mehdiabad”, “Bolqarıstan” və “Ramana” qazpaylayıcı stansiyalarında modul tipli stansiyalarla birgə filter seperatorlar quraşdırılmışdır</p> <p>5. “Sumqayıt” QPS qolu üzərində 19-cu km-də kondensat yığıcı quraşdırılmışdır.</p> <p>6. “Salyan OİL LTD” ƏŞ-nin “Kürsəngi” yatağından hasil olunan səmt qazının yığılaraq Şirvan QPS-də yüksək təzyiqli kəməre ötürülməsi sistemində qazın tərkibindən bərk və maye qarışığının ayrılması üçün 1 ədəd seperator quraşdırılmışdır.</p> <p>7. Şirvan QPS ərazisində Cənub ölçü qovşağı üzərində qazın tərkibindən bərk və maye qarışığının ayrılması üçün Şirvan QPS-də mövcud, lakin istismar olunmayan 2 ədəd separatorlar üzərində defeskopiya işləri aparılmış, yararlılıq dərəcəsi yoxlanılmış, möhkəmliyə və kiçiyə sınaq olunaraq ilkin cizgilər əsasında sistemə qoşulmuş və bundan başqa Şirvan QPS-da texnoloji hissədə təmir işləri aparılaraq qovşağın girişinə əlavə 2 ədəd ФСГ-6,3/200 markalı, 2 ədəd ТНГС530/25 markalı filter-seperatorlar quraşdırılmışdır.</p> <p>8. 2018-ci il də nəzərdə tutulmuş Yaşma, Türkan 1, Türkan 2, Pireşkül, Alballıq, Puta, Hərbi hissə, Səngəçal və Yeni Zabrat qaz paylayıcı stansiyalarda quraşdırılacaq filter</p>
--	--	--	--	---

					<p>seperatorlar alınmış və quraşdırılması üçün işlər aparılır.</p> <p>9. 2018-ci ilin yanvar ayında Rusiya Federasiyasından idxal olunan təbii qazın seperasiya sistemindən keçirilməsi üçün Şirvanovka KS ərazisində olan seperatorlar yenidən texniki müayinə və sınaq olunaraq sistemə qoşulmuşdur.</p> <p>10. 2018-ci il də nəzərdə tutulmuş Bərdə QPS və Ağcabədi QPS-də quraşdırılması planlaşdırılmış toztutucu filtr satınalma mərhələsindədir.</p> <p>11. 2018-ci il də nəzərdə tutulmuş Şirvanovka QPS-də olan avadanlıqların qış mövsümündə normal texniki istismarı üçün quraşdırılacaq qaz qızdırıcı soba quraşdırılma mərhələsindədir.</p> <p>12. Ø1020 mm-lik "Səngəçal BQ -Qaradağ" qk-nin D ölçü qovşağının giriş xətti ilə əlaqələndirilməsi üçün "D" ölçü qovşağının giriş xətti üzərində layihə əsasında seperasiya sisteminin qurulması 2018-ci ilin kapital qoyuluşları proqramında nəzərdə tutulmuşdur</p> <p>13. Ø1020-720 mm-lik "Qaradağ KS-Digah-Şimal DRES" magistral qaz kəmərinin Digah 42-ci km-də və "Şimal" DRES 87.1-ci km-də porşen qəbul məntəqələrində Layihə üzrə yenidən qurma işləri 2018-ci ilin kapital qoyuluşları proqramında nəzərdə tutulmuşdur</p>
7.	İstehlakçı məmnuniyyətinin	Azərbaycan	Energetika	2017	

	artırılması üçün şəbəkəyə ötürülən təbii qazın təmizlənməsi üzrə müvafiq tədbirlər planının hazırlanması	Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan		
8.	Tədbirlər planının icrası	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	
4.1.2.	Qazpaylama xətlərinin tikintisi üçün tenderlərin elan edilməsi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	
1.	Qazpaylama xətlərinin çəkilməsi üçün təchizatçının seçilməsinə və tikinti işlərinin gedişatının izlənməsinə imkan verən meyarları əhatə edən tenderlərin elanının verilməsi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	İnkişaf planında (baş planda) nəzərdə tutulmuş modernizasiya tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi mənbələri tam müəyyən edilmədiyindən hal-hazırda tikinti (əsaslı təmir və yenidənqurma) işləri "Azəriqaz" İB-nin məhdud daxili imkanları çərçivəsində Təmir-tikinti İdarəsi və yerli struktur qurumlar tərəfindən icra olunur.
2.	Qazpaylama fəaliyyətinin özəlləşdirilməsi məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsini imkanlarının araşdırılması	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	Bu məsələ ilə bağlı SOCAR tərəfindən müvafiq dövlət qurumları ilə birgə araşdırmalar 2018-ci ildə başlanacaq.
3.	Araşdırmanın nəticəsində	Azərbaycan	Energetika	2018	

	təkliflərin hazırlanması	Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan		
4.	Xarici investorların cəlb edilməsi istiqamətində işlərin aparılması	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2018-2020	
4.1.3.	Tikinti fəaliyyəti ilə bağlı əsas icra göstəricilərinin (ƏİG) müəyyənləşdirilməsi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	
1.	Tikinti fəaliyyəti ilə bağlı ƏİG-lərin müəyyənləşdirilməsi və ƏİG-lərə riayət etmənin şərt kimi baş plana əlavə edilməsi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	“Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı”nda (Baş plan) əsas hədəf olaraq ən yüksək qaz itkisi olan Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun qaz təchizatı sisteminin köklü surətdə yenidən qurulması mərhələlərə bölünmüş, mərhələlər üzrə tikinti fəaliyyəti ilə bağlı əsas icra göstəricisi olan çəkiləcək yeni qaz xətlərinin ilkin uzunluğu, yeni şəbəkənin əhatə edəcəyi abonentin ehtimal olunan sayı qeyd olunmuşdur. Maliyyə vəsaiti ayrıldıqdan və yenidənqurma proqramının tam icrasına başlanılmasından sonra əsas icra göstəriciləri mərhələlər üzrə dəqiqləşdiriləcəkdir. Tikinti fəaliyyəti ilə bağlı

					əsas icra göstəriciləri (ƏİG) "Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı"na (Baş plan) əlavə olunmuşdur (Cədvəl 1.2 və 1.3).
2.	ƏİG-lərə nəzarət mexanizminin işlənilib hazırlanması və tətbiqi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017 (mütəmadi)	"Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı"na (Baş plan) əlavə olunmuş tikinti fəaliyyəti ilə bağlı əsas icra göstəricilərinə mövcud maliyyə imkanları daxilində nəzarət mexanizminin tətbiq olunur.
4.1.4.	Yığım səviyyəsinin maksimuma çatdırılması və təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin tətbiqinin nəzərdən keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017-2018	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. İşçi qrupunun qərarına əsasən təbii qazdan qeyri-qanuni istifadə hallarında itirilmiş qazın bərpası məqsədilə dəymiş ziyanın hesablanması üçün hüquqi çəkiyə malik olan vahid qaydanın hazırlanması ilə əlaqədar 09.03.2017-ci il tarixli 02-08-147 nömrəli məktubla SOCAR-a müraciət edilmişdir. Neft-Qaz Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu tərəfindən müvafiq sənədin layihəsi hazırlanmış və SOCAR-ın 09.02.2018-ci il tarixli 181000021631520012X00008 nömrəli məktubu ilə "Sayğacla ölçülməyən qaz həcmnin hesablanması qaydaları" Nazirlər Kabinetinə təsdiq edilmək üçün təqdim edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
1.	Təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin	Energetika Nazirliyi	Azərbaycan Respublikası	2017	Təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin tətbiqi ilə bağlı beynəlxalq

	tətbiqi ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin araşdırılması		Dövlət Neft Şirkəti		təcrübə araşdırılmışdır.
2.	“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla yığım səviyyəsinin maksimuma çatdırılması və təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin tətbiqi ilə bağlı normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017	Əsas bənddə məlumat verilmişdir.
3.	“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi aktların layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan	Energetika Nazirliyi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2018	Əsas bənddə məlumat verilmişdir.

	Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi				
4.	Təbii qazdan daha çox dəyər əldə edilməsi və yığım səviyyəsinin maksimuma çatdırılması məqsədilə zəruri tədbirlərin görülməsi və təkliflərin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2018	Sözügədən Metodika təsdiq olunduqdan sonra zəruri tədbirlər həyata keçiriləcəkdir.
4.1.5.	Texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələrinin alternativ mənbələrlə təminatının həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017-2018	<p>Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir.</p> <p>Bununla bağlı 02.05.2017-ci il tarixli 02-08-320 nömrəli məktubla SOCAR-a, 30.06.2017-ci il tarixli 02-12-471 nömrəli məktubla ABOEM-ə, 05.06.2017-ci il tarixli 02-08-371 nömrəli məktubla "Məişət Maye Qaz" QSC-yə müraciət edilmiş və aidiyyəti üzrə cavablar alınmışdır.</p> <p>Mövcud məntəqələrin qurulacaq qaz təchizatı mənbələrindən uzaq məsafədə yerləşməsi, bir sıra məntəqələrdə evlərin sayının az olması bu məntəqələrə qaz xəttinin çəkilməsi iqtisadi cəhətdən səmərəsiz kimi qiymətləndirilmişdir.</p> <p>Həmçinin qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələri müəyyən edilmiş və müvafiq siyahı tərtib olunmuşdur. O cümlədən:</p> <p>- 31 rayon;</p>

					<p>- 671 kənd və qəsəbə tipli yaşayış məntəqələri; - 32 236 fərdi təsərrüfat. Alternativ mənbələrlə təminatın həyata keçirilməsi üzrə nazirlik əməkdaşları tərəfindən beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə 12.11.2017-ci il tarixində Belarusiya Respublikasına ezam olunmuş, həmin ölkənin təcrübəsi öyrənilmişdir.</p>
1.	<p>Ucqar yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılmasının səmərəliliyinin təhlili, eləcə də texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələrində alternativ enerji təminatı ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin və mövcud vəziyyətin araşdırılması</p>	<p>Energetika Nazirliyi</p>	<p>İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Maliyyə Nazirliyi, "Məişət-Maye Qaz" QSC</p>	<p>2017</p>	<p>Tədbirin icrası üçün müvafiq rayonların qazlaşdırılmasına dair məlumatlar, xəritələr, aidiyyəti texniki-normativ sənədlər hazırlanaraq işçi qrupuna təqdim edilmişdir. Yol xəritəsində nəzərdə tutulan bütün tapşırıqların icrası ilə əlaqədar tədbirləri özündə əks etdirən Slayd- təqdimat hazırlanmış, dekabr ayında Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, SOCAR, "Məişət-Maye Qaz" QSC, Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin səlahiyyətli nümayəndələrinin və aidiyyəti mütəxəssislərinin iştirakı ilə təqdimat keçirilmişdir (Təqdimat əlavə olunur-97 vərəq). Eyni zamanda Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən alternativ mənbə kimi günəş enerjisindən istifadə ilə bağlı təkliflər daxil olmuş və bununla bağlı ümumi Texniki-</p>

					İqtisadi Əsaslandırma hazırlanmışdır (Təqdimat və təkliflər əlavə olunur – 30 vərəq).
2.	Araşdırmalar nəticəsində konkret təkliflərin hazırlanması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Maliyyə Nazirliyi, "Məişət-Maye Qaz" QSC	2018	Tədbirin icrası ilə bağlı müvafiq işlər davam etdirilir.
Strateji hədəf 5. Yüksək səviyyəli su idarəetmə strukturunun yaradılması					
<i>5.1. İçməli və tullantı su infrastrukturunun tətbiqinin genişləndirilməsi</i>					
5.1.1.	İnfrastrukturun olmadığı ərazilər üzrə qiymətləndirmə aparılması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	
1.	İçməli və ya tullantı su infrastrukturunun olmadığı ərazilər üzrə, səmərəlilik nəzərə alınmaqla qiymətləndirmənin aparılması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	"Master Plan" çərçivəsində Abşeron yarımadası ərazisində su və kanalizasiya infrastrukturunun yenidənqurulması məqsədi ilə ehtiyacın daha çox olduğu ərazilər üzrə qiymətləndirmə aparılmış və Binəqədi rayonunun Binəqədi qəsəbəsində, Xəzər rayonunun Binə, Zirə, Türkan, Mərdəkan, Şağan, Şüvəlan qəsəbələrində, Sabunçu

					<p>rayonunun Sabunçu və Maştağa qəsəbələrində, Suraxanı rayonunun Qaraçuxur, Bülbülə, Əmircan qəsəbələrində, Pirallahı rayonunun Pirallahı qəsəbəsində və Abşeron rayonunun Mehdiabad, Novxanı, Qobustan, Pirəkəşkül və 28 may qəsəbələrində bu infrastrukturun inşası işlərinin "Master Plan"a uyğun davam etdirilməsi vacib hesab edilmişdir. Eyni zamanda Respublika regionlarında 28 rayonun 170 yaşayış məntəqəsi üzrə qiymətləndirmə aparılaraq müvafiq layihələr hazırlanmış və tikinti quraşdırma işləri yekunlaşmışdır. Regionlarda layihələrin icrası zamanı aşağı xərc səviyyəsində tələbatın daha çox olduğu yaşayış məntəqələrinin su təminatını yaxşılaşdırılması məqsədi ilə mövcud və alternativ su mənbələrinin, magistral qrup su kəmərlərinin imkanlarından istifadə qiymətləndirilmiş və qrup su kəmərlərinin trassası boyu yerləşən, tələbatın böyük olduğu kəndlər prioritet qəbul edilmişdir.</p>
2.	Araşdırmaların nəticəsində infrastruktur üzrə baş planın hazırlanması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	<p>2012-ci ildən etibarən Abşeron yarımadasının bütün qəsəbələri üzrə baş planlar işlənib hazırlanmışdır. Hazırda Abşeron yarımadası ərazisində layihələrin icrası baş planlar əsasında icra edilir. Belə ki, 2017-ci ildə Binəqədi rayonunun Binəqədi qəsəbəsində, Xəzər rayonunun Binə, Zirə, Türkan, Mərdəkan, Şağan, Şüvəlan qəsəbələrində, Sabunçu rayonunun</p>

					<p>Sabunçu və Maştağa qəsəbələrində, Suraxanı rayonunun Qaraçuxur, Bülbülə, Əmircan qəsəbələrində, Pirallahı rayonunun Pirallahı qəsəbəsində və Abşeron rayonunun Mehdiabad, Novxanı, Qobustan, Pirəkəşkül və 28 may qəsəbələrində infrastrukturun yaxşılaşdırılması istiqamətində baş planlara uyğun layihə bölgüsü hazırlanaraq tikinti işlərinin icrasına başlanılmışdır. Regionlarda 170 kiçik yaşayış məntəqəsi üzrə baş planlar işlənilib hazırlanmışdır. Eyni zamanda 2012-ci ildən etibarən regionlarda "Azərsu" ASC-nin sifarişi ilə 32 şəhər və rayon mərkəzində su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması məqsədi ilə baş planlar və texniki iqtisadi əsaslandırma sənədləri işlənilib hazırlanmışdır. Hazırda regionlarda işlər baş planlar əsasında həyata keçirilir.</p>
3.	<p>Ev təsərrüfatları üçün içməli və tullantı su infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, ən aşağı xərc səviyyəsinin və ən böyük tələbatın olduğu regionları prioritetləşdirməklə, infraqurultura tələb olunan mümkün investisiya xərclərinin dəqiqləşdirilməsi məqsədilə müqayisəli araşdırmaların aparılması</p>	"Azərsu" ASC	<p>İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan</p>	2017	<p>Abşeron yarımadasında yerləşən bütün qəsəbələrin su təchizatı və kanalizasiya infraqurulturu ilə təminatı məqsədi ilə "Master Plan" sənədində infraqurultura investisiya qoyuluşunun həcmi qiymətləndirilmiş və işlərin görülməsi üçün tələb olunan maliyyə vəsaiti müəyyənləşdirilmişdir. "Azərsu" ASC-nin sifarişi ilə regionlarda 32 şəhər və rayon mərkəzlərində icra edilən layihələrin iş həcmələrinə uyğun olaraq investisiya xərcləri müəyyən edilmişdir. Eyni zamanda Regionlar üzrə 170 kiçik yaşayış</p>

					məntəqəsinin su təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tələb olunan maliyyə vəsaitinin həcmi hesablanmışdır
4.	Araşdırmanın nəticəsində təkliflərin hazırlanması	“Azərsu” ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	İçməli və tullantı su infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, ən aşağı xərc səviyyəsinin və ən böyük tələbatın olduğu regionları prioritet qəbul edərək tədbirlər planında nəzərə alınması məqsədi ilə layihə təklifləri hazırlanmışdır. Eyni zamanda Abşeron yarımadasında infrastrukturun zəif olduğu ərazilər üzrə su təchizatı və kanalizasiya layihələrinin baş planlara uyğun mərhələli icrası məqsədi ilə 2018-2024-cü illər üçün infraqurktura tələb olunan investisiya xərcləri göstərilməklə tədbirlər planı hazırlanmasına başlanılmışdır..
5.1.2.	Sayğaclaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi və qeyri-əhali qrupu üzrə tam başa çatdırılması	“Azərsu” ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2018	
1.	Sayğaclardan istifadə səviyyəsinin ölçülməsi üzrə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulduğu qaydada monitorinqlərin aparılması	“Azərsu” ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2018 (mütəmadi)	Azərsu” ASC-nin əməkdaşları tərəfindən 2017-ci il ərzində Strateji Yol xəritəsində nəzərdə tutulduğu qaydada abonentlərin istifadəsində olan sayğaclardan istifadə səviyyəsinin müəyyən edilməsi məqsədilə ayda 1 dəfə abonentlərin su təchizatı xəttinə monitorinq-baxış keçirilmişdir. Aparılan monitorinq və ya müşahidələr zamanı əhali abonentlərində 322 496 ədəd sayğacsız abonent aşkarlanmışdır.
2.	Sayğaclaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi və qeyri-əhali	“Azərsu” ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi,	2017-2018 (mütəmadi)	01.01.2018-ci il tarixində qeyri-əhali üzrə sayğaclı abonentin sayı 49 575 ədəd

	qrupu üzrə tam başa çatdırılması istiqamətində tədbirlərin görülməsi		Tənzimləyici orqan		olmuşdur. Sayğaclaşma faizi isə 87.1 % olmuşdur. Sayğaclı abonentin sayı 2017-ci ilin əvvəlinə nisbətən 1352 ədəd artmışdır. Sayğaclaşma faizi isə 5,1 % artmışdır. Büdcədən maliyyələşən təşkilatlar üzrə 5810 ədəd quraşdırılacaq sayğacdən 1 270 ədəd smart sayğac quraşdırılmışdır.
5.1.3.	İnfrastruktura investisiya qoyuluşları üzrə tenderlərin elan edilməsi	“Azərsu” ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	
1.	Təchizatçının seçilməsinə və tikinti işlərinin gedişatının izlənməsinə imkan verən meyarları əhatə edən tender elanının verilməsi	“Azərsu” ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	1) İl ərzində büdcə vəsaiti hesabına 2-si tikinti, 1-i isə malların satın alınması məqsədilə açıq tender və təkliflər sorğusu üzrə 2 tender elan verilmiş və bu elanlar üzrə yekunlaşmış tenderlər çərçivəsində biri tikinti, ikisi malların satın alınması ilə bağlı üç müqavilə imzalanmışdır. Eyni zamanda bir mənbədən satınalma metodundan istifadə edərək 58 müqavilə imzalanmışdır. 2) Beynəlxalq layihələr çərçivəsində tikinti işləri üzrə 4-ü açıq tender, 1-i kotirovka olmaqla 5 tender elanı verilmiş və bu elanlar üzrə yekunlaşmış tenderlər çərçivəsində bir müqavilə, eyni zamanda bir mənbədən satınalma metodundan istifadə edərək 5 müqavilə imzalanmışdır. 2016-cı ildə 3 açıq tender elanı verilmiş və bu elanlar üzrə yekunlaşmış tenderlər çərçivəsində 2017-ci ildə 3 müqavilə (Gəncə, Xırdalan və Naftalan şəhərləri üzrə) imzalanmışdır.

2.	Tenderin nəticəsində baş plana uyğun olaraq infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı işlərin həyata keçirilməsi	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	<p>"Azərsu" ASC tərəfindən 2017- ci il ərzində büdcə vəsaiti hesabına infrastrukturun təkmilləşdirilməsi məqsədilə:</p> <p>"Abşeron yarımadası üzrə ümumilikdə 27,4 km magistral, 177,4 km şəbəkə, 16,1 km kanalizasiya və 30,6 km yağış suları xətləri çəkilmiş, 2 ədəd su nasos stansiyası və 1 ədəd kanalizasiya nasos stansiyası tikilmiş, 55 min ədəd su sayğacı quraşdırılmışdır; AR NK-nin müvafiq Sərəncamına uyğun olaraq, Bakı şəhərində yağış sularının yığılma təhlükəsi olan avtomobil yolları və ərazilərdə səth sularının kənarlaşdırılması üzrə 13 layihə tam icra olunmuşdur.</p> <p>Büdcə vəsaiti hesabına regionlarda iş:</p> <p>Mingəçevir şəhərində ümumilikdə müxtəlif diametrlı 23,7 km su və 4,8 km kanalizasiya xətləri çəkilmişdir.</p> <p>Salyan şəhərində diametri 720 mm olan 7,8 km magistral su xətti, müxtəlif diametrlı 11,9 km su və 4,6 km kanalizasiya xətləri çəkilmiş, həcmi 7500 m³ olan 1 ədəd su anbarının tikintisi başa çatdırılmışdır.</p> <p>Lənkəran şəhərində müxtəlif diametrlı 15,1 km su xətti çəkilmişdir.</p> <p>Şəmkir şəhərində müxtəlif diametrlı 22 km su və 11,1 km kanalizasiya xətləri çəkilmiş, 120 p/m mikrotunel qazılmışdır.</p> <p>Hesabat dövründə 29285 ədəd mexaniki su sayğacı quraşdırılmışdır</p> <p>Qax və Biləsuvar şəhərlərində də işlər davam etmişdir.</p>
----	---	--------------	--	--

					<p>Beynəlxalq layihələr çərçivəsində keçirilmiş tenderlərin nəticələrinə uyğun olaraq tikintisinə Xırdalan şəhərində 41.3 km su şəbəkəsinin, 16.5 km kanalizasiya şəbəkəsinin tikintisi icra olunmuşdur. Gəncə şəhərində isə 48 km su şəbəkəsi, 41 km kanalizasiya şəbəkəsinin tikintisi icra olunmuşdur. Bundan əlavə 2017 ci ildə "layihələndir və tik" prinsipi imzalanmış Naftalan şəhərinin Çirkab su təmizləmə qurğusu üzrə də layihələndirmə işlərinə başlanılmışdır.</p> <p>Hesabat ilində beynəlxalq maliyyə qurumlarının vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilən digər şəhər və rayon mərkəzləri üzrə su və kanalizasiya şəbəkəsinin tikintisi üzrə işlər davam etmişdir.</p>
3.	İşlərin gedişatının baş plana uyğunluğuna nəzarətin həyata keçirilməsi	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	<p>İmzalanmış müqavilələr üzrə tikinti işlərinin gedişatının layihəyə və icra qrafiklərə uyğunluğuna beynəlxalq və yerli məsləhətçi şirkətlər tərəfindən nəzarət aparılır. Belə ki, Gəncə şəhərində aparılan tikinti işlərinə Almaniyanın məsləhətçi şirkəti Dornier Shneider, Xırdalan şəhərindəki tikinti işlərinə yerli məsləhətçi CBMC, Naftalan şəhərindəki tikinti işlərinə isə Yaponiyanın TEC məsləhətçi şirkəti nəzarət aparır.</p>
Strateji hədəf 6. Su təchizatında itkilərin azaldılması və səmərəliliyin təmin edilməsi					
<i>6.1. İtkilərin minimuma endirilməsi, sudan istifadə tariflərinin optimallaşdırılması və tələb olunan infrastruktur üçün investisiyalar cəlb etməklə su istehlakında səmərəliliyin yüksəldilməsi</i>					

6.1.1.	Şəbəkənin hərtərəfli qiymətləndirilməsi aparılmaqla, itkilərin minimum səviyyəyə çatdırılması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	
1.	Mövcud su şəbəkəsinin hərtərəfli qiymətləndirilməsinin həyata keçirilməsi	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2018	<p>Abşeron yarımadasında mövcud olan su şəbəkəsinin qiymətləndirilməsi yekunlaşdırılmışdır. Qiymətləndirmə "Azərsu" ASC-nin sifarişinə əsasən hazırlanmış "Master Plan"-da öz əksini tapmışdır. Hazırda su itkilərinin azaldılması və mövcud qəzalılıq şəbəkənin yenilənməsi "Master Plan"-a uyğun olaraq mərhələlərlə həyata keçirilir.</p> <p>Bununla yanaşı, 2017-ci ildə aparılmış analizlər nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, 2010-2017-ci illər arası quraşdırılmış su şəbəkəsi ümumi istismar olunan su paylayıcı şəbəkənin 38.87% -i təşkil edir.</p> <p><i>Şəbəkənin qiymətləndirilməsi zamanı şəbəkənin istismar vəziyyəti aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:</i></p> <p>20-40 ilədək: 24.64% 40-60 ilədək: 23.95% 60 ildən yuxarı: 12.54%</p>
2.	Su itkilərin azaldılması istiqamətində görülməli zəruri tədbirlər üzrə tələb olunan vaxt qrafikini, o cümlədən infrastrukturun yenidən qurulmasının mümkün xərclərini müəyyən etməklə, maliyyələşmə mənbəyini,	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	Abşeron yarımadasında infrastrukturun zəif olduğu ərazilər üzrə su təchizatı və kanalizasiya layihələrinin mərhələli icrası məqsədi ilə 2018-2024-cü illər üçün infraquruluşa tələb olunan investisiya xərcləri göstərilməklə tədbirlər planı hazırlanmışdır. Regionlar üzrə tədbirlər planının hazırlanması istiqamətində işlər

	idarəetmə üzrə ƏİG-ləri əks etdirən baş planın hazırlanması				davam etdirilir. Eyni zamanda, "Azərsu" ASC üzrə şəbəkədə formalaşan su itkilərinin qarşısının alınması məqsədilə metodiki yönümlü Konsepsiya hazırlanmışdır. Konsepsiya əsasında ilkin olaraq Səbail rayonu üzrə itkilərin azaldılması istiqamətində işlərə başlanmışdır. Növbəti mərhələlərdə Konsepsiya müddəaları üzrə tədbirlər digər rayonlar üzrə də tətbiq olunacaqdır. Ümumilikdə isə 2016-cı illə müqayisədə 2017-ci ildə şəbəkəyə verilmiş suyun miqdarı: 35,5 mln m ³ , itki faizi 0.8% azalmışdır
3.	Baş planın icrası	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	İşlər ayrılmış maliyyə vəsaiti bölgüsünə uyğun olaraq mərhələli davam etdirilir.
6.1.2.	Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə məqsədilə tədbirlər görülməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC, "Azərsu"	2017	

			ASC, Tənzimləyici orqan		
1.	Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə məqsədilə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş məsələləri əhatə edən təkliflərin hazırlanması və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC, "Azərsu" ASC, Tənzimləyici orqan	2017	Tədbirin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupun 3 iclası keçirilmişdir. Ölkədə suların dövlət uçotunun təkmilləşdirilməsi, sudan ödənişli istifadənin təyinatının müəyyənləşdirilməsi və bu sahədə vahid tarif siyasətinin həyata keçirilməsi üçün Nazirliyin hazırladığı "Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" Qanun layihəsi 30.06.17. tarixində Milli Məclisdə qəbul olunmuşdur. Həmin Qanunun tətbiqinə dair ölkə Prezidentinin 05.09.17. tarixli 1587 nömrəli Fərmanının icrası məqsədilə Nazirlər Kabinetinin 12.09.17. tarixli 631s nömrəli Sərəncamı ilə su təsərrüfatı balanslarının respublika, su hövzələri və inzibati ərazi vahidləri üzrə tərtib edilməsi, respublika üzrə illik su təsərrüfatı balansının təsdiq edilməsi və Azərbaycan Respublikasında sudan ödənişli istifadə qaydalarının layihələrinin Nazirlər Kabinetinə təqdim edilməsi Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə tapşırılmış və müvafiq işçi qrup yaradılmışdır. Həmçinin, İqtisadiyyat Nazirliyinin hazırladığı "Azərbaycan Respublikasında sudan ödənişli istifadə Qaydaları", "Ölkə üzrə su təsərrüfatı

					balansının tərtib və təsdiq edilməsi Qaydası” və Nazirlər Kabinetinin qərar layihələri təkmilləşdirilərək, işçi qrupun son iclasında müzakirə olunaraq, 15.11.17. tarixli İN-X/O-14106/2017 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə göndərilmiş və 22.11.17. tarixli 17/5297-31/14 nömrəli dərkənarla layihələr Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə təqdim edilmişdir. <i>(sənədlər əlavə olunur)</i>
6.1.3.	Su və kanalizasiya xidmətləri üzrə optimal tarif səviyyəsinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azərsu” ASC	2017-2020	
1.	Su və kanalizasiya xidmətləri üzrə mövcud qiymətlərin müqayisəli araşdırması və optimal tarif səviyyəsinə uyğunlaşdırılması ilə bağlı araşdırmaların aparılması	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azərsu” ASC	2017	Tədbirin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupun 2 iclası keçirilmişdir. 13.05.16. tarixində aparılmış son tarif tənzimlənməsinin su təchizatı və tullantı sularının axıdılması xidmətlərinə təsirlərinin öyrənilməsi məqsədilə 2016-cı ilin ilk 9 ayı və 2017-ci ilin eyni dövrü üzrə müvafiq göstəricilər təhlil edilmişdir. Tənzimləmə istehlakçıları su təchizatı və tullantı sularının axıdılması xidmətindən daha səmərəli və qənaətli istifadəyə təşviq etmişdir. Müqayisəli dövrdə ümumi su istehlakının səviyyəsi 26 milyon kubmetr (12%) enmiş, bunun da 22,3 milyon kubmetri (13,5%) əhali istehlakçı qrupunun, 3,7 milyon kubmetri (7,1%) isə qeyri-əhali istehlakçı qrupunun hesabına formalaşmışdır. Ümumilikdə 2017-ci ildə xidmət üzrə tariflərə yenidən baxılmasının

					deyil, xərclərin optimallaşdırılması, itkilərin azaldılması (sudan eyni zamanda həyətyanı sahələrin suvarılması məqsədilə istifadə edən sayğacsız abonentlərin sayının minimuma endirilməsi, sayğacların və şəbəkə xəttinin mənzillərin daxilindən binaların pilləkən qəfəslərinə çıxarılması və s. tədbirlər sayəsində), sayğacların tamamlanması və uçot işinin təkmilləşdirilməsi hesabına maliyyə fəaliyyətinin nəticələrinin yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi məqsəduyğun hesab edilmişdir.(sənədlər əlavə olunur)
2.	Su və kanalizasiya xidmətləri üzrə mövcud qiymətlərin araşdırmaların nəticəsində müəyyən edilmiş optimal tarif səviyyəsinə uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanması	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərsu" ASC	2018	
3.	İkisəviyyəli tarif sisteminin tətbiqi imkanlarının araşdırılması	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərsu" ASC	2018	
4.	Araşdırmaların nəticəsində təkliflərin müvafiq qurumlara təqdim edilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərsu" ASC	2018-2019	
6.1.4.	Su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadə edən xüsusi istehlakçı qrupları üzrə sosial proqramların hazırlanması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi,	2017-2020	

			Tarif (qiymət) Şurası, Tənzimləyici orqan		
1.	Sosial proqramların əhatə edəcəyi aztəminatlı əhali və strateji əhəmiyyətli digər istehlakçı qruplarının müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı, aidiyyəti dövlət orqanları ilə işlər əlaqələndirilməklə, qiymətləndirmənin aparılması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, Tənzimləyici orqan	2017	<p>Tədbirin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 4 iclası keçirilərək, məsələ üzrə mövcud vəziyyət və əlaqəli normativ hüquqi aktlar təhlil edilmiş, sahə ilə bağlı sıra ölkələrin qanunvericiliyi araşdırılmış və bununla bağlı arayış hazırlanmışdır.</p> <p>Arayış işçi qrupunun iclasında müzakirə edilmiş, sahənin spesifikliyi, əhatə dairəsinin genişliyi və bu sahədə mövcud olan problemlərin kompleks həllinin zəruriliyi nəzərə alınaraq, proqramların hazırlanmasına yüksək təcrübəyə malik məsləhətçinin cəlb edilməsi məqsəduyğun hesab edilərək, Dünya Bankının Azərbaycanadakı Daimi Nümayəndəliyinə müvafiq məktubla müraciət olunmuş, məsələnin ətraflı müzakirəsi məqsədilə Nazirlikdə 20.12.17. tarixində Dünya Bankının Azərbaycanadakı daimi nümayəndəliyinin rəhbəri, 28.12.17. tarixində isə Dünya Bankının eksperti ilə görüş keçirilmişdir.</p> <p>Eyni zamanda, aztəminatlı istehlakçı kateqoriyalarının sosial müdafiəsi ilə bağlı qanunvericilik bazasının formalaşdırılması</p>

					<p>məqsədlə Tədbirlər Planının 1.1.4-cü və 1.1.6-cı yarım bəndlərinin icrasına dair hazırlanmış "Kommunal xidmətlərin göstərilməsi haqqında" qanun layihəsinə (5-ci fəsil) kommunal xidmətlərdən, o cümlədən su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadə edən aztəminatlı əhali qrupunun sosial müdafiəsi ilə bağlı məsələlərin tənzimlənməsi mexanizmi daxil edilmişdir.</p> <p>Qanun layihəsi və hazırlanmış arayış münasibət bildirilməsi üçün müvafiq məktublarla Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə və "Azərsu" ASC-yə göndərilmişdir.(sənədlər əlavə olunur)</p>
2.	Xüsusi istehlakçı qrupları üzrə sosial proqramların hazırlanması, eləcə də həmin qruplara güzəştli tarif rejiminin tətbiqi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması və müvafiq qurumlarla razılaşdırılmaqla aidiyyəti üzrə təqdim olunması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, Tənzimləyici orqan	2018	
3.	Uzunmüddətli perspektivdə fasiləsiz və keyfiyyətli su təchizatını təmin etmək məqsədilə proqnoz göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, Tənzimləyici	2018-2020 (hər il üçün qabaqcada n)	

			orqan		
Strateji hədəf 7. Dayanıqlı və etibarlı istilik təchizatı infrastrukturunun yaradılması					
<i>7.1. Coğrafi, sosial və iqtisadi xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla, ölkədə optimal istilik enerjisi və isti su təchizatı sisteminin genişləndirilməsi</i>					
7.1.1.	İstilik mənbələrinin yaradılması, bərpası və yenidən qurulması	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan	2017-2020	
1.	Rayon istilik qazanxanalarının mövcud texniki vəziyyətinin araşdırılması, iqtisadi effektivlik, perspektiv inkişaf, təhlükəsizlik və ekoloji baxımdan istismarının davam etdirilməsinin məqsədəuyğunluğunun qiymətləndirilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan	2017	Cəmiyyətin balansında Bakı şəhərində fəaliyyətdə olan 5 Rayon istilik qazanxanası mövcuddur və bu qazanxanalar ötən əsrin 70-80-cı illərdən istismar edilir. Uzun müddətli istismar, ehtiyat hissələrinin olmaması, xərc tutumlu magistral istilik xətləri, ötürmə və paylanmada itkilərin həcmi, tam bərpanın texniki və iqtisadi cəhətdən səmərəsizliyi bu qazanxanaların tədricən əhatə zonasının məhdudlaşdırmaqla istismardan çıxarılmasını zəruri edir. Aparılan araşdırma və qiymətləndirmələrin nəticələri üzrə bu qazanxanaların 2018-2021-ci illərdə ilk növbədə fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulan ərazilərlə bağlı təkliflər ƏLAVƏ 1-də (səhifə 1-7) verilir.
2.	Rayon istilik qazanxanalarında istehsal edilən istilik enerjisinin	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2017	İstilik məntəqələrinin əsas funksiyası mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sistemlərinin tərkib hissəsi olan rayon istilik

	paylanması funksiyasını yerinə yetirən istilik məntəqələrinin, tədricən yenidən qurulmaqla, məhəlli qazanxanalara çevrilməsi üzrə layihələrin iqtisadi təhlilinin aparılması		Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan		qazanxanaları və istilik elektrik mərkəzlərində istehsal edilən istilik enerjisinin paylanması funksiyasını həyata keçirməkdir. "Azəristiliktəchizat" ASC-nin balansında istismar edilən 92 istilik məntəqəsi mövcuddur ki, onlardan 77-i rayon istilik qazanxanalarına, 15-i istilik elektrik mərkəzinə aiddir. Rayon istilik qazanxanalarına aid istilik məntəqələri üzrə araşdırmaların bu tədbirlər planının 1-ci bəndi üzrə aparıldığını, həmçinin aktuallığını nəzərə alaraq bu bənddə istilik elektrik mərkəzindən qidalanan istilik məntəqələri üzrə layihələrin iqtisadi təhlili verilir.(əlavə 2)
3.	İstilik təchizatı təmin edilməyən ərazi, məhəllə və binalarda istilik təchizatı üçün variantların müəyyənləşdirilməsi, müvafiq olaraq yeni sistemlərin qurulması ilə bağlı təhlillərin aparılması	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan	2017	Bakı şəhəri və respublikanın regionlarında layihə üzrə mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sistemlərinə qoşulması nəzərdə tutulan və hazırda istilik mənbəyinin olmaması səbəbindən istiliklə təmin edilməyən yaşayış binaları üzrə aparılan monitorinqin nəticələri ilə bağlı məlumatlar (əlavə 3)
4.	Qiymətləndirmənin və təhlillərin nəticəsində müvafiq tədbirlər planının hazırlanması	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan	2018	Qiymətləndirmə və təhlillərin nəticələri nəzərə alınaraq istilik təchizatı sistemlərinin bərpası ilə bağlı əvvəlki illərdə hazırlanmış layihələrdə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılmaqla 2018-ci ilin I yarımilliyində müvafiq tədbirlər planı hazırlanaraq qiymətləndirilməsi və dövlət investisiya proqramlarına daxil edilməsi üçün İqtisadiyyat və Maliyyə nazirliklərinə təqdim edilməsi nəzərdə tutulur.

5.	Tədbirlər planının icrası	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan	2018-2020	İstilik təchizatı sistemlərinin bərpası və yenidən qurulması ilə bağlı təklif edilən layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılacaq investisiya vəsaitlərinin həcmindən asılı olaraq icra edilməsi nəzərdə tutulur.
7.1.2.	Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə edilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, “Azəristiliktəchizat” ASC	2017-2020	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. Bu bəndin icrası məqsədilə Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi və “Azəristiliktəchizat” ASC tərəfindən birgə 10 oktyabr 2017-ci il tarixli 1 nömrəli protokol ilə alt işçi qrupu yaradılmış və işçi qrupunun siyahısı Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir. Alt işçi qrupunun 10.10.2017-ci il tarixli, 23.11.2017-ci il tarixli iclaslarında müzakirələr aparılmış, istiqamətlər müəyyən edilmişdir. Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istilik məqsədlərinə istifadə edilməsi üçün seçimlərin aparılması və qiymətləndirilməsi məqsədi ilə təhsil müəssisələrinin siyahısı hazırlanmışdır. İstilik məqsədləri üçün ABOEM və “Azəristiliktəchizat” ASC-nin mütəxəssisləri ilə birlikdə istilik nasoslarının quraşdırıldığı və hazırda istismar edildiyi Bakı şəhəri

					Qaradağ rayonu, 320 sayılı məktəbində müvafiq monitorinq aparılmışdır (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
1.	Azərbaycan Respublikasında regionlar üzrə isitmə məqsədilə alternativ və bərpa olunan enerjiden istifadə potensialının qiymətləndirilməsi üzrə monitorinqin aparılması və tətbiqinin üstünlüklərinin araşdırılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2017	Bu məqsədlə müvafiq alt bəndin icrası ilə bağlı işçi qrupunun Tədbirlər Planı tərtib edilmiş və 11.07.2017-ci il tarixində birinci iclası keçirilmişdir. İclasda sosial obyektlərin seçilməsi üçün meyarların müəyyən olunması, məktəb, bağça və digər sosial obyektlərin təsnifləşdirilməsi məsələləri müzakirə olunmuşdur. Həmçinin ABOEM hesabına isidilməsi nəzərdə tutulan perspektiv məktəblərin siyahısı tərtib edilmişdir. Alternativ və bərpa olunan enerjiden istifadə potensialının qiymətləndirilməsi üzrə monitorinq aparılmış və tətbiqinin üstünlükləri araşdırılmışdır.
2.	Yeni yaşayış və qeyri-yasayış tikililərində istilik enerjisi almaq məqsədi ilə alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin tətbiqinin stimullaşdırılması ilə bağlı təhlillərin aparılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2017	Bu məqsədlə İşçi qrupunda müzakirələrin nəticəsində məktəblərin əsasən kənd təsərrüfatında yaranan tullantılar hesabına istehsal olunacaq pellet və briketlər vasitəsilə qızdırılması tövsiyə olunmuş və ölkə daxilində istehsal olunan pellet sobalarından istifadə olunması üçün texniki-iqtisadi əsaslandırma hazırlanmışdır (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
3.	Respublikanın qaz şəbəkəsinə qoşulması texniki-	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi,	2017	Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin alternativ mənbə

	İqtisadi baxımdan səmərəsiz olan və ya yaxın gələcəkdə təbii qaz təchizatı şəbəkəsinə qoşulması planlaşdırılmayan ərazilərdə istilik təchizatı üçün bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə potensialının qiymətləndirilməsi		Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azəristiliktəchizat" ASC		kimi günəş enerjisindən istifadə ilə bağlı təkliflər daxil olmuş və bununla bağlı ümumi Texniki-İqtisadi Əsaslandırma hazırlanmışdır (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur)
4.	Araşdırma və təhlillərin nəticəsində müvafiq təkliflərin işlənilib hazırlanması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azəristiliktəchizat" ASC	2018	Tədbirin icrası istiqamətində müvafiq işlər davam etdirilir.
5.	Təkliflərin icrasının təmin edilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji	2018-2020	Təkliflər yekunlaşdıqdan sonra bu tədbirin icrasına başlanılacaqdır.

			Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azəristiliktəchizat" ASC		
7.1.3.	Enerji səmərəliliyinin və enerjiyə qənaətin yaxşılaşdırılması	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	"Azəristiliktəchizat" ASC-ə məxsus bütün qazanxana və istilik məntəqələrində aidiyyəti üzrə qaz, elektrik və su sayğacları quraşdırılmış, hər il üçün Energetika nazirliyi tərəfindən enerjidaşıyıcılarından istifadə normaları təsdiq edilir. (əlavə 11, əlavə12)
1.	Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin istilik enerjisi ilə təminatı üçün enerji daşıyıcılarından səmərəli istifadə edilməsi üzrə monitorinq aparılması	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji	2017	"Azəristiliktəchizat" ASC-ə məxsus bütün qazanxana və istilik məntəqələrində aidiyyəti üzrə qaz, elektrik və su sayğacları quraşdırılmış, hər il üçün Energetika nazirliyi tərəfindən enerjidaşıyıcılarından istifadə normaları təsdiq edilib. (əlavə 11, əlavə 12)

			Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		
2.	Monitorinqlərin nəticələrinə uyğun olaraq enerji daşıyıcılarından qeyri-effektiv istifadənin qarşısını ala biləcək tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017	2017-2018-ci illər istilik mövsümünə hazırlıqla bağlı tədbirlər planı və icrası haqqında(əlavə 13)
3.	Tədbirlərin icrasının təmin edilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət	2017-2018	Hər hesabat ayı üçün göstəricilər təhlil edilməklə zəruri tədbirlər görülür. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə 2017-ci ilin yekunları üzrə hesabatların göndərilməsi haqqında 09.01.2018-ci il tarixli 02/04-03 nömrəli məktub(əlavə 14), Energetika nazirliyinə 2017-ci ildə görülmüş işlər üzrə hesabat və göndərilməsi haqqında 21.12.2017-ci il tarixli 07/232-12 nömrəli məktub (əlavə 15)

			Agentliyi		
4.	İstilik enerjisinin istehsalında yanacaqdan (təbii qazdan) istifadənin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017	2017-ci il üçün tədbirlər planı və icra haqqında (əlavə 16)
5.	Tədbirlərin icrasının təmin edilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	“Azəristiliktəchizat” ASC-də istilik təchizatı sistemlərinin tikintisi, modernləşdirilməsi və yenidən qurulması, enerjiyə qənaət və enerji səmərəliliyinin artırılmasına imkan verən texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı 2005-2017-ci illərdə görülmüş işlər haqqında (əlavə 17)
6.	İstilik təchizatı sistemində	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika	2017	“Azəristiliktəchizat” ASC-də istilik təchizatı

	enerjiyə qənaət və enerji səmərəliliyinin artırılmasına imkan verən texnologiyaların tətbiqinin genişləndirilməsini stimullaşdıran tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi	at” ASC	Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		sistemlərinin tikintisi, modernləşdirilməsi və yenidən qurulması, enerjiyə qənaət və enerji səmərəliliyinin artırılmasına imkan verən texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı 2005-2017-ci illərdə görülmüş işlər haqqında (əlavə 17)
7.	Tədbirlərin icrasının təmin edilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2018	“Azəristiliktəchizat” ASC-də istilik təchizatı sistemlərinin tikintisi, modernləşdirilməsi və yenidən qurulması, enerjiyə qənaət və enerji səmərəliliyinin artırılmasına imkan verən texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı 2005-2017-ci illərdə görülmüş işlər haqqında (əlavə 17)
8.	İstilik təchizatı sistemində, yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrində istilik itkisinin	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat	2017	İstilik təchizatı sisteminin ən çətin hissəsi binadaxili istilik mühəndis kommunikasiyaları sahəsidir. Bu sahə həm

	azaldılmasına imkan verən tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi		Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		istismarın təşkilində olan çətinliklər və həm də mülkiyyətçilər tərəfindən texniki xidmətin qeyri qənaətbəxş səviyyəsi ilə bağlı ciddi problemlərin mövcudluğuna gətirib çıxarmışdır. Binadaxili istilik kommunikasiyalarının vaxtlı vaxtında təmir edilməməsi, xüsusilə aşağı paylama xətlərinin yararsız vəziyyəti, istehlakçılar tərəfindən mənzil daxili boruların və istilik qurğularının özbaşına olaraq kəsilib atılması, istilik itkilərinin səviyyəsinə böyük təsir göstərmişdir. Sakinlər tərəfindən sistemdən özbaşına olaraq su götürülməsi ən ciddi problemlərdən biri olmaqda davam edir. Məhz bu səbəblərdən qazanxanalarda işçi rejimi saxlamaq üçün sistemə əlavə olaraq verilməsi məcburiyyəti yaranır. Aşağı paylama istilik sistemlərinin bərpası ilə bağlı hazırlanmış tədbirlər planı (əlavə 18).
9.	Tədbirlərin icrasının təmin edilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri	2018	İstilik təchizatı sistemlərinin bərpası və yenidən qurulması ilə bağlı təklif edilən layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılacaq investisiya vəsaitlərinin həcmindən asılı olaraq icra edilməsi nəzərdə tutulur.

			üzrə Dövlət Agentliyi		
10.	İstilik sayğaclarının tətbiq edilməsi imkanlarının təhlili	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017	İstilik sayğaclarının tətbiqi ilə bağlı təkliflər Cəmiyyətin 18.07.2017-ci il tarixli 10/124-01 nömrəli məktubu ilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə göndərilmiş, Nazirlər kabinetinin 21.07.2017-ci il tarixli 17/3351-12 nömrəli məktubu ilə münasibət bildirilməsi üçün İqtisadiyyat nazirliyinə göndərilmiş, İqtisadiyyat nazirliyinin 20.10.2017-ci il tarixli İN-X/O-13008/2017 nömrəli cavab məktubu ilə təklifə müsbət rəy verilmişdir. 2018-ci il investisiya proqramına daxil edilməsi nəzərdə tutulur. (əlavə 19)
11.	Müvafiq təkliflərin hazırlanması, aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2018	İstilik sayğaclarının tətbiqi ilə bağlı təkliflər Cəmiyyətin 18.07.2017-ci il tarixli 10/124-01 nömrəli məktubu ilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə göndərilmiş, Nazirlər kabinetinin 21.07.2017-ci il tarixli 17/3351-12 nömrəli məktubu ilə münasibət bildirilməsi üçün İqtisadiyyat nazirliyinə göndərilmiş, İqtisadiyyat nazirliyinin 20.10.2017-ci il tarixli İN-X/O-13008/2017 nömrəli cavab məktubu ilə təklifə müsbət rəy verilmişdir. 2018-ci il investisiya proqramına daxil edilməsi nəzərdə tutulur.

7.1.4.	İstilik enerjisindən istifadə zamanı ətraf mühitin qorunması üçün tədbirlər görülməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi	2017-2020	Qazanxanaların ekoloji tələblərə uyğunluğunun öyrənilməsi üzrə aparılan monitorinqin nəticələri (əlavə 20)
1.	İstilik təchizatı sistemlərində avadanlıqların ekoloji tələblərə və müvafiq standartlara uyğunluğunun öyrənilməsi üzrə monitorinqin aparılması	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi	2017	Qazanxanaların ekoloji tələblərə uyğunluğunun öyrənilməsi üzrə aparılan monitorinqin nəticələri (əlavə 20)
2.	Monitorinqin nəticəsində ətraf mühit üçün ziyanlı olan texnologiyaların istismardan çıxarılması və yenilənməsi üzrə tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi	2017	Müasir avadanlıqlar quraşdırılmaqla mövcud köhnə tipli qazanxanaların modernləşdirilməsi tədbirləri (əlavə 21)
3.	Tədbirlərin icrasının təmin edilməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi	2018-2020	İstilik təchizatı sistemlərinin bərpası və yenidən qurulması ilə bağlı təklif edilən layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılacaq investisiya vəsaitlərinin həcmindən asılı olaraq icra edilməsi nəzərdə tutulur.
4.	İsitmə məqsədləri üçün ətraf mühitə ziyan vurmamaqla, təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadə olunmasının qarşısının alınmasına yönəldilən tədbirlərin işlənilib hazırlanması	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi	2018	
5.	Tədbirlərin icrasının təmin	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və	2018-2020	

	edilməsi	at” ASC	Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi		
7.1.5.	İstilik təchizatı üçün enerji mənbələrinin potensialının müəyyənləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azəristiliktəchizat” ASC, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. Həmin İşçi qrupuna aidiyyəti qurumlardan olan əməkdaşlar cəlb edilmiş, 02 mart 2017-ci il, 04 aprel 2017-ci il, 11 aprel 2017-ci il, 14-18 iyul 2017-ci il və 24-26 oktyabr 2017-ci il tarixlərində İşçi qrupunun iclasları keçirilmişdir. Alternativ və Bərpa olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi və “Azəristiliktəchizat” ASC-nin nümayəndələrindən ibarət alt işçi qrupu yaradılmış, qeyd edilən tədbirlər üzrə potensial müəyyənləşdirilmişdir. Ölkə üzrə külək (arpa, buğda) və pambıq çöpləri potensial xəritələri yaradılmış, bitki atkıları və heyvandarlıq kompleksinin biokütlə potensialı hesablanmışdır. İstilik təchizatı üçün enerji mənbəyi kimi pambıq tullantılarından istifadənin TİƏ-sı hazırlanmışdır (əlavə olunur- İstilik təchizatı üçün enerji mənbəyi kimi pambıq tullantılarından istifadənin ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırılması).
1.	Respublikanın inzibati ərazi bölgüsü, iqlim və relyefi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi,	2017	Respublikanın inzibati ərazi bölgüsü, iqlim və relyefi nəzərə alınmaqla istilik tələbatının

	nəzərə alınmaqla, istilik tələbatının qiymətləndirilməsi		“Azəristiliktəç hizat” ASC, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		qiymətləndirilməsi metodologiyası hazırlanmış və müvafiq hesabatlar tərtib olunmuşdur. Respublikanın inzibati ərazi bölgüsünə müvafiq olaraq şəhər və rayonlar üzrə əhalinin ümumi istilik tələbatı, yaşayış fondunun ümumi sahəsi müəyyən edilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
2.	İstilik tələbatına müvafiq olaraq istilik təchizatının təmin edilməsində istifadə olunan istilik mənbələrinin növlərinin və kəmiyyətinin cari vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azəristiliktəç hizat” ASC, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017	İstilik tələbatına müvafiq olaraq istilik təchizatının təmin edilməsində istifadə olunan istilik mənbələrinin növləri və kəmiyyətinin cari vəziyyəti qiymətləndirilmişdir (aidiyyəti sənədlər əlavə olunur).
3.	Ölkə üzrə regional, iqlim və relyef xüsusiyyətləri, enerji mənbələrinin mövcudluğu və ənənəvi enerji mənbələri ilə	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azəristiliktəç hizat” ASC,	2018	Bu bəndin icrası rayon istilik qazanxanalarının istismarının davam etdirilməsinin məqsədəuyğunluğunun, istilik məntəqələrinin yenidən qurulmaqla məhəlli

	təminat səviyyəsi nəzərə alınmaqla, istilik təchizatı üçün prioritet enerji mənbələrinin müəyyənləşdirilməsi		Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		qazanxanalara çevrilməsi, istilik təchizatı təmin edilməyən ərazilərdə istilik təchizatı üçün formaların müəyyənləşdirilməsi və istilik təchizatı üçün bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə potensialının qiymətləndirilməsi ilə bağlı nəticələrdən bilavasitə asılı olduğunu nəzərə alaraq prioritetlərin 2018-ci ilin II yarımilliyində müəyyənləşdirilməsi nəzərdə tutulur.
4.	İstilik təchizatı üçün seçilmiş prioritet enerji mənbələrindən istifadənin stimullaşdırılması və səmərəliliyinin artırılması üzrə elmi tədqiqatların aparılması, təklif və tövsiyələrin, normaların və qaydaların hazırlanması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azəristiliktəchizat" ASC, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2018	Bu tədbirin icrası istiqamətində işlər davam etdirilir.
5.	Seçilmiş istilik mənbələri üzrə texniki-ekoloji və digər normalar nəzərə alınmaqla, layihə-axtarış işlərinin aparılması və ilkin mümkün layihə təkliflərinin	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azəristiliktəchizat" ASC, Tənzimləyici orqan,	2018	Bu tədbirin icrası istiqamətində işlər davam etdirilir.

	hazırlanması		Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		
<i>7.2. Normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, institusional tədbirlərin görülməsi və istilik tariflərinin optimallaşdırılması</i>					
7.2.1.	İstilik təchizatı sahəsində normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi (2017)	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017	Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir. İstilik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi, paylanması və istehlakın təşkili prinsipləri müəyyən edilməsi və tənzimlənməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 17 avqust 2017-ci il tarixli 17/17/31016-12/18/14/21 nömrəli tapşırığına əsasən «Azəristiliktəchizat» ASC tərəfindən «İstilik Enerjisindən İstifadə Qaydaları»nın layihəsi işlənib hazırlanmışdır. Layihəyə dair İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, o cümlədən Energetika Nazirliyinin rəy və təklifləri nəzərə alınaraq «Azəristiliktəchizat» ASC-nin 15 dekabr 2017-ci il tarixli 02/228-13 nömrəli məktubu ilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir (Layihə əlavə olunur).

1.	<p>“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla, istilik təchizatı ilə bağlı müvafiq normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanması (İstilik enerjisindən istifadə qaydaları, istilik təchizatı sistemlərinin tikintisi və istismarı haqqında normalar və standartlar və s.)</p>	Energetika Nazirliyi	<p>İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, “Azəristiliktəchizat” ASC, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi</p>	2017	«İstilik Enerjisindən İstifadə Qaydaları»nın layihəsi işlənib hazırlanmışdır.
2.	<p>“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanmış normativ hüquqi aktların layihələrinin Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarına münasibətdə müvafiq olaraq Azərbaycan</p>	Energetika Nazirliyi	<p>İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, “Azəristiliktəchizat” ASC, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi</p>	2017	Layihə 15 dekabr 2017-ci il tarixli 02/228-13 nömrəli məktub ilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

	Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi				
7.2.2.	İstilik təchizatı sahəsində institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017-2020	<p>Energetika Nazirinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli Əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 5 iclasında bu bəndin icrası müzakirə edilmişdir.</p> <p>Bu bəndin icrası ilə bağlı istilik təchizatı sahəsində institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə aidiyyəti üzrə tapşırıqlar verilmişdir. İqtisadiyyat Nazirliyinə və "Azəristiliktəchizat" ASC-yə 18.09.17-ci il tarixli 02-12-759 nömrəli məktublarla müraciət edilmişdir. İstilik təchizatı sahəsində institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi tədbiri ilə bağlı araşdırmalar aparılmış, özəl və kommersiyayönümlü istilik təchizatı sistemlərinin yaradılması ilə bağlı təcrübənin əldə edilməsi, effektiv istilik təchizatı sisteminin yaradılması və enerjiyə qənaət, enerjiden səmərəli istifadə tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı qiymətləndirmələrin aparılması məqsədilə pilot layihə təklif edilmiş və araşdırmanın nəticələri haqqında hesabat hazırlanmışdır (əlavə olunur- araşdırmanın nəticəsi).</p>
1.	Özəl və kommersiyayönümlü istilik təchizatı sistemlərinin yaradılması ilə bağlı təhlillərin aparılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017	Özəl və kommersiyayönümlü istilik təchizatı sistemlərinin yaradılması ilə bağlı təhlillər aparılmış, istilik təchizatı sistemlərinin yaradılması və idarəedilməsi ilə bağlı təcrübə öyrənilmiş, istilik itkilərinin

			hizat" ASC		minimumuna endirilməsi və xərclərin azaldılması istiqamətində işlər görülmüşdür.
2.	İstilik təchizatı sistemlərinə investisiyaların cəlb edilməsi məqsədilə onların aktivlərinin idarəetməyə verilməsi və ya özəlləşdirilməsi ilə bağlı təhlillərin aparılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəc hizat" ASC	2018	Bazar iqtisadiyyatı və kommersioniyalaşdırma elementlərinin tətbiqi və sahəyə investisiya qoyuluşu üçün münbit şərait yaradılması ilə bağlı işlər görülməkdədir.
3.	Təhlillərin nəticəsində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəc hizat" ASC	2019-2020	Təhlillər hazırlandıqdan sonra icrasına başlanılacaqdır.
7.2.3.	İstilik təchizatı üzrə tariflərin təkmilləşdirilməsinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəc hizat" ASC	2017-2020	
1.	İstilik elektrik mərkəzləri və mərkəzləşdirilmiş istilik mənbələri üzrə iqtisadi əsaslandırılmış tariflərin hesablanması üçün metodologiyanın hazırlanması	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəc hizat" ASC	2017	Tədbirin icrası məqsədilə İqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun 3 iclası keçirilmişdir. "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin 7.2.2-ci tədbiri üzrə bazar iqtisadiyyatı və kommersioniyalaşdırma prinsiplərinə əsaslanan istilik bazarının formalaşdırılması və sağlam rəqabətin inkişaf etdirilməsi, özəl və kommersioniyayönümlü istilik təchizatı sistemlərinin yaradılması üzrə ardıcıl

					tədbirlərin həyata keçirilməsinin dəyərləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Qeyd edək ki, hazırda dövlət tərəfindən yalnız "Azəristiliktəchizat" ASC-nin həyata keçirdiyi istilik təchizatı xidmətlərinin tarifləri tənzimlənilir, digər subyektlər göstərdikləri istilik təchizatı xidmətinin tariflərini özləri sərbəst müəyyənləşdirirlər. Eyni zamanda, "İsti su və istilik təchizatı xidmətlərindən istifadə Qaydaları" layihəsinin qəbulu istilik elektrik mərkəzləri və mərkəzləşdirilmiş istilik mənbələri üzrə iqtisadi əsaslandırılmış tariflərin hesablanması üçün metodologiyanın hazırlanması zərurətini də aradan qaldırır.(sənədlər əlavə olunur)
2.	Digər mənbələrdən, eləcə də alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istehlakçılara verilən istilik enerjisinin maya dəyərinin hesablanması üçün ümumi hesablama metodologiyasının hazırlanması	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017	
3.	Əhali istehlakçı qrupu üzrə istilik tarifinin yaşayış sahəsinə görə deyil, mənzilin ümumi sahəsinə (faktiki isidilən sahəyə) görə müəyyən edilməsi ilə bağlı araşdırmaların aparılması, təkliflərin hazırlanaraq	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017	

	aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi				
4.	Dövlət istilik təchizatı müəssisələrinin özünümaliyyətləşdirmə prinsiplərinə keçidini təmin etmək üçün həmin müəssisələrin fəaliyyətində səmərəlilik faktoru nəzərə alınmaqla, tarif mexanizminin formalaşdırılması	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2018	
<i>7.3. Mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sistemində mövcud problemlərin qiymətləndirilməsi və aradan qaldırılması, sistemin səmərəliliyinin təmin edilməsi</i>					
7.3.1.	İstilik təchizatı sistemində səmərəliliyin təmin edilməsi	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2020	İstilik təchizatı sistemlərinin səmərəliliyinə təsir göstərən problemlərin həlli ilə bağlı ilkin mərhələdə həyata keçirilməsi təklif edilən tədbirlər hazırlanmış, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına və aidiyyəti üzrə digər orqanlara təqdim edilmişdir.(əlavə 31)
1.	Mövcud istilik təchizatı şəbəkəsinin hərtərəfli qiymətləndirilməsi	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici	2017	İstilik təchizatı sistemlərinin səmərəliliyinə təsir göstərən problemlərin həlli ilə bağlı ilkin mərhələdə həyata keçirilməsi təklif edilən tədbirlər hazırlanmış, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına

			orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		və aidiyyəti üzrə digər orqanlara təqdim edilmişdir. ƏLAVƏ 31 (səhifə 139-150)
2.	Qiymətləndirmənin nəticələrinə əsasən sistemin səmərəliliyinə təsir göstərən problemlərin müəyyənləşdirilməsi və tədbirlər planının hazırlanması	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	İstilik təchizatı sistemlərinin səmərəliliyinə təsir göstərən problemlərin həlli ilə bağlı ilkin mərhələdə həyata keçirilməsi təklif edilən tədbirlər hazırlanmış, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına və aidiyyəti üzrə digər orqanlara təqdim edilmişdir. ƏLAVƏ 31 (səhifə 139-150)
3.	Tədbirlər planının icrası	“Azəristiliktəchizat” ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika	2018-2020	

			Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi		
7.3.2.	İstilik xidməti üzrə büdcə təşkilatları üçün nəzərdə tutulan limitlərin optimallaşdırılması	Maliyyə Nazirliyi	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2017-2020	
1.	İstilik haqlarının ödənişi məqsədilə büdcə təşkilatları üçün onların tələbatlarına uyğun limitlərin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlili	Maliyyə Nazirliyi	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2017	"Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə bağlı bir sıra məsələlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 dekabr 2017-ci il tarixli 1756 nömrəli Fərmanına əsasən 2018-ci ilin dövlət büdcəsində "Azəristiliktəçhizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 33,0 mln. manat vəsait (maliyyə yardımı) proqnozlaşdırılmışdır ki, bu da 2017-ci illə müqayisədə 14,1 mln. manat və ya 74,6 faiz çoxdur. 2018-ci il dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərindən maliyyələşən və maliyyə yardımı alan təşkilatlar üzrə istilik enerjisi (yanacaq) haqqının ödənilməsi üçün

				<p>20,4 mln. manat vəsait proqnozlaşdırılmışdır ki, bu da 2017-ci illə müqayisədə 3,4 mln. manat və ya 20,2 faiz çoxdur. Nəzərdə tutulmuş vəsait (limit) barədə məlumatlar və 2018-ci il dövlət büdcəsində istilik enerjisi (yanacaq) haqqının ödənilməsi xərcləri üzrə nəzərdə tutulmuş vəsaitin büdcə təşkilatlarına yalnız nəzərdə tutulmuş vəsait (limit) dairəsində xidmət göstərilməsi barədə "Azəristiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə müvafiq məktubla bildirilmişdir. Bununla yanaşı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 31 mart tarixli 236s nömrəli Sərəncamı ilə 2017-ci ilin dövlət büdcəsindən "Azəristiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə göstərdiyi istilik enerjisi (yanacaq) xidmətlərinə görə yaranmış zərərin ödənilməsi üçün 14,1 mln. manat vəsait ayrılmışdır.</p> <p>Eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin büdcə təşkilatları və paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan müəssisələrin arasında qarşılıqlı borcların ödənilməməsi probleminin həll edilməsi, maliyyə intizamının möhkəmləndirilməsi məqsədilə verilmiş 14 dekabr 2017-ci il tarixli 825s nömrəli sərəncamına əsasən 2017-ci ili 01 iyul tarixinə büdcə təşkilatlarının istilik enerjisinə görə "Azəristiliktəchizat" ASC-yə olan 8467,8 min manat borcları, "Azəristiliktəchizat" ASC-nin təbii qaza görə</p>
--	--	--	--	--

					Dövlət Neft Şirkətinə olan 6765,0 min manat və elektrik enerjisinə görə "Azərişiq" ASC-yə olan 5387,1 min manat borcu ödənilmiş hesab edilmişdir.
2.	Təhlilin nəticəsində limitlərin tələbata uyğun müəyyənləşdirilməsi və aidiyyəti qaydada təqdim edilməsi	Maliyyə Nazirliyi	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2018-2020 (mütəmadi)	"Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə bağlı bir sıra məsələlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 dekabr 2017-ci il tarixli 1756 nömrəli Fərmanın 5.6-cı bəndində Maliyyə Nazirliyinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırılmaqla büdcə təşkilatlarında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, təbii qaz və su) istehlakına görə limitlərin müəyyən edilməsi və tənzimlənməsi qaydasının layihəsini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etməsi tapşırılmışdır. Həmin Fərmanın icrasını təmin etmək məqsədi ilə "Büdcə təşkilatlarında kommunal xidmətlərin və resursların istehlakına görə limitlərin müəyyən edilməsi və tənzimlənməsi qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi hazırlanmışdır. Həmin qaydada büdcə təşkilatlarında kommunal xidmətlərin istehlakına görə limitlərinin müəyyən edilməsi, hesablanması və növbəti ilin dövlət büdcəsində nəzərə

					alınmasına, kommunal resursların limit daxilində istehlakına nəzarətin həyata keçirilməsinə, büdcə təşkilatları və kommunal xidmət göstərən müəssisələr arasında üzləşmə aktlarının tərtib edilməsinə və hesabatların təqdim edilməsinə dair məsələlər öz əksini tapmışdır. Hazırda həmin layihə imzalanma mərhələsindədir.
7.3.3.	İsti su xidməti tariflərinin liberallaşdırılması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2016	
1.	İsti su xidmətinin liberallaşdırılması istiqamətində təkliflərin hazırlanması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2016	
2.	Təkliflərin aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, "Azəristiliktəç hizat" ASC	2016	
7.3.4.	İstilik enerjisinin istehsalına sərf olunan təbii qazın qiymətinin nəzərdən keçirilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, "Azəristiliktəç hizat" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017	
1.	"Azəristiliktəçhizat" ASC-nin qanunvericilikdə istehsal	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası,	2017	Tədbirin icrası məqsədilə iqtisadiyyat nazirinin müvafiq əmri ilə yaradılmış işçi

	məqsədləri üçün təbii qaz istehlak edən müəssisələrə təbii qaz satışı üzrə nəzərdə tutulan güzəştlərdən yararlanmaq imkanlarının araşdırılması		“Azəristiliktəç hizat” ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti		qrupunun 3 iclası keçirilmişdir. Bununla bağlı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 20 fevral tarixli 125s nömrəli Sərəncamında istilik enerjisinin istehsalına sərf olunan təbii qazın tarifi barədə təkliflərin “Azəristiliktəçhizat” ASC və SOCAR ilə razılaşdırmaqla təqdim edilməsi Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasına həvalə edilmişdir. Qeyd olunan məsələ işçi qrupunda ətraflı şəkildə müzakirə edilmişdir. Məsələ ilə bağlı SOCAR tərəfindən bildirilmişdir ki, istilik enerjisi istehsalı üçün illik təbii qaz sərfiyyatı təqribən 250 milyon kubmetr təşkil edir və bu müəssisələr təbii qazı magistral qaz kəmərlərinə birbaşa qoşulmaqla deyil, “Azəriqaz” İB-nin paylayıcı şəbəkəsi vasitəsilə çoxsaylı çıxış nöqtələrindən götürürlər. Təbii qaz üzrə tarif min kubmetr üçün “Azəristiliktəçhizat” ASC-nin təklif etdiyi kimi 200 manatdan 120 manata endirildiyi təqdirdə, fərqdən yaranan məbləğ 20 milyon manat təşkil edəcəkdir. Güzəşt tətbiq ediləcəyi təqdirdə SOCAR üzrə fərqdən yaranacaq həmin məbləğin (zərərin) hansı mənbə hesabına qarşılınması məsələsinə aydınlıq gətirilməli olduğu qeyd edilmişdir.
2.	Təkliflərin hazırlanaraq müvafiq qurumlara təqdim edilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tarif (qiymət) Şurası, “Azəristiliktəç hizat” ASC,	2017	Tədbirin icrası ilə bağlı müvafiq təkliflər SOCAR tərəfindən 26.10.17. tarixli SOCAR171000020500640302000068 nömrəli, “Azəristiliktəçhizat” ASC tərəfindən

			<p>Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti</p>	<p>isə 02.10.17. tarixli 10/175-13 nömrəli məktublarla İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmiş və məsələ ilə bağlı işçi qrupunda, eləcə də 12.09.17. tarixində Nazirlər Kabinetində keçirilən iclasda ətraflı müzakirə olunmuşdur. Son tarif tənzimlənməsi zamanı tariflərin yalnız zəruri xərcləri qarşılayacaq səviyyədə nəzərə alınması səbəbindən, güzəşt tətbiq ediləcəyi təqdirdə SOCAR üzrə fərqdən yaranacaq həmin məbləğin (zərərin) hansı mənbə hesabına qarşılınması ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətirilməsi və hazırda istilik təchizatı xidmətinin qiyməti üzrə əhalinin "Azəristiliktəchizat" ASC-nin istehlakçısı olan və olmayan hissəsinə münasibətdə, həmçinin, "Azəristiliktəchizat" ASC-yə müntəzəm dövlət maliyyə dəstəyinin verilməsi ilə digər özəl qazanxanalara münasibətdə diskriminasiya halı mövcud olduğundan, diskriminasiya halını daha da artırmamaq üçün, məsələnin Nazirlər Kabinetində İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, SOCAR və "Azəristiliktəchizat" ASC ilə birgə müzakirə edilməsi təklif olunmuşdur. Göstərilənlər nəzərə alınmaqla hazırlanmış təkliflər müzakirə edilməsi məqsədilə 01.12.17. tarixli İN-X/O-15127/2017 nömrəli məktubla Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.(sənədlər əlavə olunur)</p>
--	--	--	--	--